Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советеи Министрий Советеи орган («СВЕТ»)

Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

№ 115 (4554). | ШОАТТА, 25 сентябрь, 1971 шу. | Мах 2 кеп. | Газет арадувл 1923 шера денз

Сийлахь-боккхача Октябра сийна

Октябра дезача цIей сийна къахьегама вахте эттача Грозненски опытни экспериментальни завода болхлоша дог гIоздоаха къахьегама толамаш доах пятилетка хьалхарча шера. ХIанзлехьа итт бетта план тIеххоачаш а ярь, ноябрь бетта чотах къахьегаш я из. Арахецача продукцета дIабода мах лохбарах дIабахача бархI бетта паччахьалкхенна ходаьд 140 эзар гаргга сом. Итташ болхлой ба цига тIадоагIача шера чотах къахьегаш. Царех ва Ерашов Виктор, Брякунов Александр, Степанов Николай, кхыбараш. Юкъера лаьрхIача шоай сменни нормаш 200 — 230 процент кхоачашъю цар.

СУРТА ТIА: фрезеровщик В. Ерашов болх беш ва.

И. ПЛИЕВА сурт.

ТIАДИЛЛАЧА ГIУЛАКХА БЕХКТОКХАМ

Коммунисташа шоашта тIадехка гIулакхаш ханнахьеи тешшамеи кхоачашдарах латт моллагIча партийни организаце низ. Цудухьа чIоагIа лоархIаме да парте членаша шоашта тела партийни поручeнеш бехктокхаме хеташ кхоачашъелга, цу хьакъе партийни организацеша царгара доагIар дизза хьадехар.

КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъяра хIанз тIагIертта къовсам лоаттабеш йолча республика предприятей, организацей, колхозийи совхозийи партийни организацеша укх тIеххьарча хана дикка тоабаьб хIара коммуниста хьинари денали айдара тIаберзабаь шоаш лелабу болх. ДукхагIа ладувгIа яьннай уж хIанз шоай собранешка, комитетий бюрой заседанешка Уставо дIадехараш кхоачашдарах йолча къаьст-къаьстача коммунистий отчеташка.

Цу хьакъе дика балха опыт Iоаяьй «Красный молот» завода парткома. Н. Н. Грейман, Петров, Зибров, Семенов секретараш болча цехови партийни организацешкара берригa коммунисташ партийни поручeнеш йолаш ба. Цудухьа балха а, общественни вахаре а цар авангардни лоархIам даим лакхлуш боагIа, шерагара шерага ший производственни заданеш кхоачашъеш хьайоагIа завода коллектив.

Укх шера апрель бетта парте Грозненски горкома бюро дийцар КПСС Уставо дIадехараш кхоачашдарах коммунистий отчеташка ладувгIара цу завода партийни организацерча практиках дола дош. Цар опыт хьокхаме йолга белгал а доаккхаш из дIа-юха йоаржае могайир бюрос.

ХIара коммунист партийни поручeнеш йолаш хургвола гIулакх Iалащдаран цох лаьца цар отчеташка ладувгIаран кIезигIа теркам тIаахнийтац производственно-товарни контора, «Электроприбор» заводь, локомотивни депо партийни организацешка. КIезига яц балха е эззача тайпара йоаккхоеш йола организацеш вай районий юрташка а.

Партийни организаце шоашта тIадилла гIулакх цIаккха кхоачаш ца деш висавац «Октябра 40 шу» совхоза пропагандист Котиев Мурад, Грозненски химзавода № 131 йолча цеха аппаратчик А. В. Зайцев, «Назрановский» совхоза доярка, Социалистически Къахьегама Турпал Барахоева Лемка, Шаьла района «Шалинский» совхоза механизатор С. Абдулаев, Урус - Мартана района «Гойтинский» совхоза пропагандист В. Дошукаев.

Цхьабакъда, цхьайолча партийни организацеша лерттIа йоакхо яц цу балха. ХIанз а тIехьа болаш ба вай цхьайолча партийни организацешка цхьаккха тайпара общественни декхар кхоачашдеш боаца коммунисташ. Нагахьа санна партийни организаце цIенхаштта собране, е заседанешка цар дош дувцаре юкъарча декхарех юстарабувла гIертаргбацар уж. Цу тайпара коммунисташ кIезига бац Наьсарен района «Экажевский», Ачхой - Мартана района «Лермонтовский», Шаьла района «Автуринский» совхозашка. КIезига ладувгI цар парткомаша коммунистий отчеташка. Тешшаме партийни декхараш кхоачашдеш волча пхе-ялх сага дIатIабул берригa хIана бац аьнна партийни болх, хIаьта царна дерригa дулац.

ХIанз юххьанцарча партийни организацешка отчетно - хоржамий собранеш чакхъювл. Цига хоаламболлаш дувца деза хIара коммунист партийни поручeнеш йолаш хилийтара фу даьд, Уставо яхар кхоачашдара малагIа формаш пайдане я. Цига чIоагIа уйла тIаяхийта къоастаде деза партийни болх коммунисташта юкъе ейиса дIа-юха бекъара гIулакх. Из деча хана хIаране лелора а, политически а боарам, балха опыт, из хIамах ка йоалаш хилар. цун шийна тIадиллача гIулакхаца безам хилар теркал а деш мара тела йиш яц партийни поручeнеш. Из ишта деш хуле балха аьттув боал.

ЧIоагIа лоархIаме а хеташ леладу коммунисташа комсомоле, профсоюзашка, халкъа тIахьожама органашка болх бара шоашта тIадехка декхараш. ХIанз отчетно - хоржамий собранеш дIайолаеннача цу органашка а коммунисташа партийни влияни ергйола гIулакх Iалашде деза.

Бакъахьа да балха а, общественни вахаре а коммуниста цIи лакха лелаерий отчеташка каст-каста ладувгIар, кхыбараш паргара хьокхам эцара тIа а хьехаш.

Шийна тIадилла гIулакх кхоачашдарах далац коммуниста декхараш. Балха норма кхоачаш ца еш, общественни вахара юстаравувлаш, бакъахьарча тайпара вахa ца тугаш вола саг уллув хилча из нийсача чокъа ваккхара ший низ дIакхоачар де дезаш ва парте член.

Партен паччахьалкхени политика дика йовзаши из чакхъяккхара ший низ кхо ца беши, халонех ца а къехкаш бакъдолчун тIехьа къовсам лоаттабеш, принципиальности лакха идейни сахкетам болаши, балха, а вахаре а визза вола саг хулилга дIадех парте хIара коммунистагара.

«IАЬРЖА ДОШУВ»—ДУКХАГIА

Укх шера планал совгIа 6 эзар тонн «Iаьржа дошув» даккха дош денна къахьегаш я «Малгобекнефть» НГДУ 3-гIа районни инженерно - технически служба коллектив. ХIанзле планал совгIа цар даьккха мехкдаьтта 4 эзар тонн я.

Укх шера планагIа 1 лакха дебит йола скважина балха юкъе йоалае декхарийла бар уж, цар болх бе йолаялийтай 2 скважина. 100 эзар тонн коача доагор деннад капитальни ремонт яьчул тIехьагIа № 833 йолча скважина.

Къаьстта дика къахьегаш я мехкдаьтта доаккхачен скважинашта лаьттан кIалхара ремонт ечен И. И. Заруднева, А. Г. Трегубова, В. В. Мамцова, П. Ф. Коленникова бригадаш.

М. ЛЕВИН.

Безаме, доттагIал тIехь вIашагIкхетар

БЕЛГРАД, 23 сентябрь. (ТАСС СПЕЦ. КОРР.). Селхан СФРЮ Президента, СКЮ Председатела нов. И. Броз Титос КПСС ЦК Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева сийна сайрийна шу оттадир.

Сайрийна шу оттадаьча хилар СКЮ Президиума бюро членаш, СФРЮ Президиума членаш, Союзни исполнительни веча членаш.

Сайрийна шу оттадаьча хилар советско - югославски переговораш еча хана дакъа лоацаш хинна советски официальни нах а.

Шу оттадаьча хана И. Броз Титоси Л. И. Брежневен къамаьлаш дир.

БЕЛГРАДЕРА ПЕРЕГОВОРАШ

БЕЛГРАД, 23 сентябрь. (ТАСС СПЕЦ. КОРР.). КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежневеи СФРЮ Президента, СКЮ Председатела И. Броз Титоси дIахо йир переговораш Белграде Союзни исполнительни веча здане.

Переговораш еча юкъе дакъа лоацаш хилар советски оагIонгахьара КПСС ЦК секретарь К. Ф. Катушев, КПСС ЦК член, КПСС ЦК отдела заведующи К. В. Русаков, СССР кхыча мехкашцарча гIулакхий министра заместитель Н. Н. Родионов, СФРЮ-ра СССР посол, КПСС ЦК член В. И. Степаков, КПСС Центральни ревизионни комиссе член, КПСС ЦК Генеральни секретара гIонча А. М. Александров.

Югославски оагIонгахьара переговораш еча юкъе дакъа лоацаш хилар, федераце Совета член, СКЮ Президента Исполнительни бюро член Э. Кардель, Союзни исполнительни веча Председатель Д. Биедич, СФРЮ Президиума член, СКЮ Президиума исполнительни бюро член К. Глигоров, СКЮ Президиума Исполнительни бюро член С. Доланц, СФРЮ Президиума член В. Мичунович, кхыча мехкашцарча гIулакхий хьакъера союзни секретарь М. Тепавац, СФРЮ СССР-ера посол М. Пешич, СФРЮ Президента кабинета директора декхараш кхоачашду М. Врхунец, СФРЮ Президента арахьарча политика дешай хьакъехьара советник М. Меловский.

Безамеи цувцар вIаши кхетадарен хьале тахан хиннача переговорашка вIаши гIулакхаш леладелга дIахо а тоадара шинна оагIорахьара тIакхувш хилара а хIаьта ишта дунен халкъашта юкъерча хьала актуальни дешай а хьакъехьа вIаши дагабоалаш моттиг хилар.

Переговораш дIахо ергья.

КПСС Нохч-ГIалгIай обкома III пленум

Самардийнахь 23 сентябре Грозне парте обкома политически дешара ЦIагIа КПСС Нохч-ГIалгIай обкома III пленум хилар.

«Республика школай дешархошта коммунистически кхетам балара болх мишта лел а КПСС XXIV съезда решенешка хьежжа из тоабара де дезараш а» дувцаш доклад йир пленуме КПСС обкома секретара Х. Х. Бокова.

Пренеех къамаьлаш дир: республика Министрий Совета председатела Р. В. Вахаева, КПСС Грозненски горкома хьалхарча секретара Н. Я. Правеньке, КПСС Шаьла райкома хьалхарча секретара А. Ч. Осмаева, республика просвещене министра М. У. Умарова, КПСС Наьсарен райкома секретара Б. И. Гандалоева, Наурски района халкъа образоване отдела заведующе Н. А. Смирнова, Нохч - ГIалгIай паччахьалкхен педагогически института Iилман балха волча проректора Х. И. Ибрагимова, Шелковски района «Коминтерн» колхоза парткома секретара Н. А. Юшкова, ВЛКСМ Нохч - ГIалгIай обкома секретара Т. У. Махмудхаджиевас.

Цу дешах йолча пренеех къамаьл дир пленуме КПСС обкома хьалхарча секретара С. С. Апряткина.

«КПСС XXIV съезда решенешка хьежжа доакъара база чIоагIъяреи хьайбаш леладелга дIахо легIадоаладареи даькъера Нохч - ГIалгIай областной партийни организаце декхарех» бола 1971 шера 24 июне хиннача КПСС Нохч-ГIалгIай обкома II пленума соцам кхоачашбара леламах» информаци йир пленуме КПСС обкома секретара М. А. Дорохова.

Цу дешах лаьцача пренеех къамаьлаш дир: КПСС МалгIабика горкома хьалхарча секретара Д. П. Саньнос, Наьсарен района юртбоахама производственни управлене начальника С. М. Сагова, КПСС Сунженски райкома хьалхарча секретара К. П. Аристова, Грозненски райисполкома председатела Т. М. Эсонбаевас, КПСС Гудермеса горкома хьалхарча секретара А. А. Чайнина.

Пленумо дийцар организационни дош.

Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совета председателалла хьожаварца дувзаденна парте обкома шоллагIча секретара декхарех мукъавалийтар пленумо Р. В. Вахаев.

КПСС обкома шоллагIча секретаралле бюро членаллеи хержар пленумо М. Ш. Баматгиреев.

КПСС обкома секретаралле бюро членаллеи хержар М. А. Керимов.

Пленума балхах йола отчет кепатохаргья.

Бурувдеттарий толам

СихагIен кIоаргагIен тоха бурув, яхача девизах къахьег Октябра дезача цIейна къахьегама совгIат кийчдара къовсам лоаттабеча Карабулакски бурувтохара балхий управлене бурувдеттараша. Бурув тохара ийс бетта план 22 сентябре кхоачашъяьй управлене коллективо. Ер шу доладелча денз цо дерригa теха бурув 20070 метр я. Сентябрь чакхбалалехьа управлене бурувдеттараша итт бетта планал совгIа 300 метр бурув тохаргда. Тха управлене къахьегача 13 бурувдеттача бригадех дукхагIа яраша 10—11 бетта, план кхоачашъяьй.

Социалистически ярьe хьалха латт бурувдетта мастер Акимов Павел керте латтача Заканерча № 5 йолча буровойи бурувдеттача мастера Егоров Александра кулгалдеча Заманкулерча № 80 йолча буровойи коллективаш. Цар хIанзлехьа дукха хIама ца эшшаш кхоачашъяьй бурув тохара шера план. Цу шин бригадал дукха тIехьа ца юсаш хьинаре къахьегаш я бурувдетта мастер Никитин Эдуард керте латта бригада а.

Сентябрь бетта план а ханал 5 ди хьалха кхоачашъе лерхI бурувдеттараша.

А. БАКАЛЮК.

ТОЛАМАШ СОВДУВЛ

КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъеш 1 Мая цIерагIча колхоза къахьегамхоша доакъарий база чIоагIъяьй, цу гIулакхо хьайбайи коатIарча оалхазарийи продуктивность лакхъергья. ДIадахача шера гурахьи укх шера бIаьстан юхьеи мошача доакъара лаьрхIа вIашагIъэяь тайп-тайпара баьцаш дIайийра колхозе. Баьца хьоар даккхаран силоса лаьрхIаи культураш дIайийнаяр 4 эзар гектара тIа. Укх шера хьайбаш дизза Iангара даргдолаш Ю. Серебрякова кулгалдеча доакъар Iалашдеча бригадаи И. Целовальниковеи, И. Жуковеи бригадираш болча тракторни бригадашеи 7 эзар тонн йол, 11 эзар тонн хьажкIий силоси, 235 тонн баьций хьоари кийчдаьд. Укх деношка шурий-товарни ферма хьайбаш леладерий собрани хилар. Собране дийцар доаркаштеи бригадаштеи юкъе дIабахача 8 бетта хиннача социалистически ярьa итогех лаьца.

Укхаза белгалдаьккхар хIара Iаттагара яьккха шура планал дукха а дукхагIа хилар. А. Мальченко бригадерча доаркаша Маркинаси Джемолдаеваси 8 бетта хIара Iаттагара яьккха шура 2213 килограмм хилар, план 1668 килограмм йолча. Г. Магомадоваси В. Хуторскаяси хIара Iаттагара 2124 килограмм шура яьккхай, план 1846 килограмм йолча. Ишта дика толамаш даьхад доаркаша Яшаеваси, Детисоваси. План 1925 килограмм йолча цар хIара Iаттагара яьккха шура 2023 килограммага дIакхаьчар. Ерригача бригаде лаьрхIача хIара Iаттагара 8 бетта яьккха шура 1836 килограмм хилар, планагIа 1619 килограмм мара хила ца езача. Белгальяккха еза М. Бараханова бригадера доярка И. Уматгиреева. 8 бетта цо хIара Iаттагара яьккха шура 2302 килограмм хилар. Иштта дика толамаш даьхал кхыча доаркаша а. Август бетта денчен буси 10 тонн шура еххай колхозхоша паччахьалкхенга. 3 тонн дукхагIа я из дIадахача шера август бетта яьккхачунца нийсийча.

Хьайбаш леладераша керда социалистически декхараш тIайийцад Октябрьски революце 54 шу дизара сийна. Уж толамца кхоачашдера тIаберзабаьб цар шоай низ.

Б. ШАКРИЕВ.

ОКТЯБРЬСКИ РЕВОЛЮЦЕ ОРДЕН ЛЕЛАЕЧА «КРАСНЫЙ МОЛОТ» ЗАВОДА БОЛХЛОШТЕИ ИНЖЕНЕРНО - ТЕХНИЧЕСКИ БОЛХЛОШТЕИ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ - ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

ИйслагIча пятилетка хьалхарча шера социалистически декхараш кхоачашдеча толамаш дахарахи мехкдаьтта оборудоване керда тайпаш хьаяь караерзаеча хьинаре дакъа лацарахи Нохч - ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла:

Ахматханов Салама — № 2 йолча цеха токара.

Вахроева Сильва Ивановнайна — № 6 йолча цеха шлифовальщицана.

Дубовиков Валентин Николаевича — № 5 йолча цеха котельщика.

Джафаров Рашид Магомедовича — № 12 йолча цеха слесара.

Калустов Петр Матвеевича — № 14 йолча цеха токара.

Насуханов Геланена — № 1 йолча цеха литьяй обрубщика.

Остроухов Сергей Алексеевича — № 12 йолча цеха турбаш сеттаечоа.

Проточанский Иван Ивановича — № 5 йолча цеха токара.

Сазонов Леонид Лукича — № 16 йолча цеха токара.

Северенко Александра Семеновнайна — № 15 йолча цеха электросварщицана.

Соболев Николай Андреевича — завода керттерча конструктора.

Фролов Владимир Сергеевича — № 14 йолча цеха начальника заместитела.

Яковлев Андрей Ивановича — завода керттерча технолога.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела заместитель

М. МАМАЕВ.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь

Г. СКЛОКИН.

г. Грозный, 1971 ш, 23 сентябрь.

23 ЭЗАР СОМ КХОДАЬД

ИйслагIча пятилетка хьалхарча шера плани тIайийца доккхий декхараши ханал хьалха кхоачашдара яхье а баьнна продукцена реализаци яра бархI бетта задани 102 процент кхоачашъяьй тха завода болхлоша.

Производственни планаш толамца кхоачашъеча хьинаре дакъа лоац завода рационализатораша. Арахеца продукци дикагIа хилийтара, издели кийчъяра процессаш эргаяхара, материальни ценносташ хьаярга дIайода ха кIезигъяраи болх Iилман ларда тIа вIаштIехьбаккхараи тIадохийт цар шоай хьаькъал. ДIаяхача пятилеткагIа 577 предложени хьачуелар рационализатораша. Пайдана а йолаш балха юкъейихьар 357 предложени. Цар паччахьалкхенна 253 эзар сом пайда баьб. ИйслагIча пятилетка хьалхарча шера а толаме къахьег рационализатораша. 23 эзар сом экономически эффективность йола 34 предложени производствана юкъейихьай.

Дика, творчески къахьега ховш 54 рационализатор ва заводе. Царех 46 саг коммунистически къахьегама ударник ва. Царна юкъе а къаьстта белгалваьннав слесарь - инструментальщик В. А. Рудиков. Тема а къахьегама а ветеран волча цо 20 шу дIаденнад рационализаторски балха. Хьанна бовзац слесарь И. И. Саранцев, токараш М. И. Дарсигов, У. А. Багашев, кхыбараш. Бокъонца шоай болх бовзаш дукхача шерашка творчески дика къахьегарах дIабайзаб уж заводе.

БоккхагIа болча шоай новкъостел тIехьабисац завода кагирхой а. Къаьстта дика болх бу комсомольцаша слесара Агалолин Ильсура, доазол дехьа дIакхухьийта продукци кийчъяра балха инженера Осмаев Амина, газоэлектросварщика Давлетов Эдуарда, токара Макин Александра, кхычар. Завода рационализаторски балха юкъе дизза дакъа лоац цар. Кхоача рационализатораша 10 эзар киловатт - сахьат электроэнерги, 14,7 тонн Iаьржа аьшк ходаьд, завода. КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъеча лакха къахьегама толамаш дахар белгал а доаккхаш ВЛКСМ ЦК Сийлен вымпел еннай завода комсомольски организацена. Шоай къахьегама иштта лакха мах баро дегаш айдаьча завода кагирхоша рационализатораша творчески а вешта а дикагIа болх бу.

ХIанз «Октябрьски революце 54 шу дизара — хIара денна ударни къахьегам» яхача девизах къахьегаш накъабоагIа завода рационализатораш.

Ю. ГРУДИНИН.

Грозненски ремонтно - механически завода рационализаторий балхеи технически информацеи инженер.

КПСС ОБКОМЕИ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ

АМБРОЗЕЦАРА КЪОВСАМ ЧIОАГIБАРАХ

Республика партийни, советски, юртбоахама органаша, колхозаша, совхозаша, предприятеша кхоачамболлаш лоаттабац амброзецара къовсам. Наьсарен, МалгIабика, Сунженски, Ачхой-Мартана, Урус-Мартана, Грозненски районий кхашкеи нах бахача пункташкеи дукхагIа тIаювл амбрози.

Из кхераме йоархI дIайоаккхилга во вIаштIехьдаьккхад, Къилбаседа - Кавказа машеннаькъа Грозненски отделене, автомобильни наькъаш дечеи тоадечеи республикански управлене, Алханчуртски хий дехкача сета управлене, наькъашта ремонт ечанаькъаш дехкача № 7 йолча управлене, хьун боахама управлене лаьтташка.

Амброзеца боагтIаш бола къовсам лоаттабац городашка Грозне, Назране, МалгIабике, республика нах бахача кхыча пункташка.

Цу гIулакха тIехь хьокхам телац республикански юртбоахама опытни станце а, цун лаьттара амбрози хIанз а дIаяьккхаяц. «Амброзецара къовсам чIоагIагIа лоаттабарах» 1970 шера 29 сентябре Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совето баь соцам кхоачашбара во тIахьожам лоаттабу юрта боахама Министерства, «Консервплодоовощ» объединене, «Скотопром» треста, КПСС горкомашеи, райкомашеи, горрайисполкомаша, къахьегамхой депутатий юртеи поселковни Советаша, республикански санэпидстанце, карантинни бIеха йоархIаш дIаяхара гIулакхаш кхоачашдара доагIаш дар хьадехац юрта боахама управленей, колхозий, совхозий, кхыча ведомствайи учреждений кулгалхошкара.

«Амброзецара къовсам чIоагIагIа лоаттабарах» 1970 шера 29 сентябре республика Министрий Совето баь соцам бизза кхоачаш ца беш хилара юрта боахама министерства, «Консервплодоовощи», «Грозвино» объединеней, «Скотопром» треста, КПСС Грозне, МалгIабика, Гудермеса горкомий, Наьсарен, Сунженски, Ачхой-Мартана, Урус-Мартана, Грозненски райкомий, горрайисполкомий председателий, Къилбаседа - Кавказа машеннаькъа Грозненски отделене, автомобильни наькъаш дехкачеи тоадечеи управлене, наькъашта ремонт еча - наькъаш дехкача № 7 управлене, хий дехкача Алханчуртски управлене, республикашта юкъерча хий дехкача система кулгалхой теркам тIабахийтар КПСС обкома бюроси республика Министрий Советои, амбрози дIаяккхара хьадда дола гIулакхаш делга хьа а дийхар, из дара городий, юртий станицай баха нах, поселкай болхлой оарцагIа а боахаш.

КПСС горкомаш, райкомаш, горрайисполкомаш, юрта боахама районни управленеш декхарийла я амброзии кхыйола карантинни бIеха баьцаши дIайоахаш хIара районе, колхозе, совхозе, нах бахача пункте, кхыча лаьттах пайда эцача моттигашка ду балхаш мишта лел хьажа, хIара боахаме, нах бахача пункте де деза хьадда дола гIулакхаш оттаде а. Карантинни бIеха йоархIаш дIайоахаш деча балхашта юстара бувла гIулакхера нах цIенхаштта бехктокхаме озалба.

Горрайисполкомашта, юрта боахама управленешта, колхозашта, даиман е ханна пайда эцаш лаьтта долча предприятей, учреждений, организацей кулгалхошта могадаьд производственни балхах луш йолча премей бустам беш а социалистически яхьера моттигаш къоастаеш а карантинни инспекцеи баьцовгIаш лораяра станцеи специалисташа луш йолча акташка хьежжа амброзеца лоаттабеча къовсама результатий лоархIам бе.

Юрта боахама министерство, горрайисполкомаш, къахьегамхой депутатий юртеи поселкайи Советаш, республикански санэпидстанци декхарийла я амброзий кхыйола йоархIаши дIайоахаш хиларца дувзаденна дола гIулакхаш кхоачаъдеча шоай организаторски лоархIами тIахьожами лакхбе.

СССР карантинни служба Уставанга хьежжа республика территоре тIа амброзеци кхыча бIехача баьцовгIащеи лоаттабеча къовсама хьакъехьара гIулакхаш кхоачашдара юкъара тIахьожам лоаттабелга юрта боахама министерствана тIадиллад, из декхарийла я шоай ханнахьа бIеха баьцовгIаш дIайоахаш хиларца дувзаденна дерригa дешаш къоастаде.

Амбрози цун ги хьахилалехьа дIаяккхара мел эша гIулакхаш де декхарийла я партийни, советски, юртбоахама органаш, профсоюзни, комсомольски организацеш. Амброзии кхыйола карантинни йоархIаши дIайоахаш 25 сентябре денз 25 октябрага кхаччалца йолча хана месячник кхайкадаьд. Уж балхаш дара оарцагIбаха беза колхозашка, совхозашка, городашка, кхыча пункташка баха болх булургбола нах.

Юрта боахама министерствана, кхыча юртбоахама ведомствашта, колхозашта, совхозашта, горрайисполкомашта, къахьегамхой депутатей юртеи поселкаи Советашта могадаьд амброзецеи кхыча бIехача баьцовгIащеи къовсам лоаттабара хIара шера 25 июне денз 25 июлага кхаччалца республика ерригача районашкеи городашкеи месячник де.

Колхозашкеи совхозашкеи вIашагIтоха еза амбрози дIайоаккхаш йола лаьрххIа звеноа. Уж техникаца а кхыча къовсам лоаттабара эшача средствашца а Iалашъе еза, материальни моральни поощрене гIулакхаш оттаде деза.

Республикански юртбоахама опытни станцена баьцовгIаш лораяра республикански станцена цхьана тIадиллад амброзеца лоаттабеча къовсама эша кхы а эффективнегIа дола гIулакхаш оттадара деш дола тохкамаш шерделгеи республика территоре тIа из кхераме йоархI сихагIа дIаяккхара колхозашта, совхозашта, кхыча лаьттах пайда эцараштa халданза практически новкъостал делгеи.

Юрта боахама министерствас, баьцовгIай карантинагIа йолча Паччахьалкхен испекце, баьцовгIаш лораяра республикански станце, унахцIено лораяра министерствас, телевиденеи радиовещанеи республикански комитето, республикански районни газеташа бакъахьа да амброзех доала зе бахача нахага дIадовзийташ дукхагIа болх бича, цу деша хьакъехьа юрта боахама болхлошкеи медицински белхлошкеи хан-хана хьа выступленеш яйтача, амброзеци кхыча бIехача баьцашеи лоаттабеча къовсама гIулакхаш кхоачаш мишта ду шерагIа дIадовзийтача.

ПАРТИЙНИ ГIУЛАКХАШ ТIАДАХКАРЦА КОММУНИСТАШТА КХЕТАМ БАЛАР

МоллагIча юххьанцарча партийни организаце денал а, коллективана хьалхашка латта политически боахамеи декхараш толаме кхоачашделга а эггара хьалха хIара коммуниста идейни кхетам лакхбаларах, къахьегамеи общественни хьинарах тийша да.

Харцахьа хургдац, нагахьа санна саг парте мутIарашта юкъе дIачувахача из политически бIухочов эшаш мел дола гIулакхаш доаххаш хул аьнна хийтача. Цу тайпара гIулакхаш Iомадара белггала ха эш, коммуниста шеча чIоагIа къахьега деза. Дукха хIамаш коммунисташта кхетам балара, цар политически хьинар чIоагIдара болх вIаштIехьбаккхарах тийша да укказа. Коммунисташта кхетам балара формаши методаши дукха а я. партоорганизацешка чIоагIа уйла тIайохийт партийний общественни болх дикагIа вIаштIехьбаккхара. Из тIабуллача хана, массаза а яхар мотеркалъю хIара коммуниста общеобразовательни политически кийчо, вахара опыт, моллагIа гIулакх дIадахьа хар а, денал хилар а.

Масала, юххьанцарча партийни организаце бокъонаш йолча «Ингушский» совхоза № 1 йолча отделене цехови партийни организаце (секретарь нов. М. А. Долтмурзиев) чIоагIа уйла тIайохийт партийни гIулакхаш тIадеххарца коммунисташта кхетам балара. Цу организаце учете латт 10 коммунист, царна юкъе болхлой — 70 процент, кхалнах — 20 процент. Уж массава а тIадехка партийни гIулакхаш долаш ва. 6 коммунист совхоза отделене агитатораши политинформатораши ба, шиъ пропагандист ва, цаI халкъа тIахьожама группана юкъе хержав.

Шоашта тIадехка гIулакхаш шеаш мишта кхоачашдаьд хьахойташ хан-хайнахьа отчеташ тел коммунисташа. ТIадехкача партийни гIулакхех коммунистий хьинар, инициатива, принципиальность дегIаккхувлара ма могга дукхагIа пайда эца гIерт цехови партийни организаци. Цудухьа, тIадехка партийни гIулакхаш тешшаме кхоачашдар — хIара коммуниста эггара хьалхара декхар.

Шоашта тIадехка партийни гIулакхаш дизза кхоачашду коммунисташа Кортоева Анна — доаркай коллективе агитатор я из. Шийгара хьоккхам а телаш дIахьокх цо социалистически декхараш кхоачашдара къовсам мишта лоаттабе беза. Цо 8 бетта кхоачашдаьд хIара кхоабача IаттIагара шура яккхара шера тIанийца хинна декхараш — 2500 килограмм совгIа шура яьккхай. ХIанз планал совгIа йоаккхаш я. Цун балха опыт Iомаю отделенерча кхыболча доаркаша а. ХIанз «Социалистически яхь вIаштIехьйоаккхилга дIахо тоадара хьакъехьара» КПСС ЦК соцам Iомабеш, социалистически яхь дикагIа вIаштIехьйоаккхилга Iалашдергдолаш йола хьалда мероприятеш кийчъеш я доаркай коллектив. Долла хIама ду цар хIанз шура яккхараи пачхьалкхенга йоххараи тIанийца социалистически декхараш хIара доярка дизза кхоачашдара.

Партийни вахар

№ 1 йолча отделенерча шурий-товарни ферма (зав. нов. Картоева Солса) коллективо йизза кхоачашъяьй 8 бетта шура яккхареи пачхьалкхенга йохкареи планови задинеш. Пятилетка хьалхарча шера шура яккхара план 1971 шера 25 декабрь хьатIакхачале кхоачашъе декхар тIанийцад ферма коллективо.

Коммунисташа, шоашта тIадехка партийни гIулакхаш кхоачаш а деш, хьинаре дакъа лаьцар ка бола ялаташ чуэцача, цудухьа отделени эггара хьалхагIа яьлар ялаташ чуийца, кхебаь хьувкъам лакха хилар: хIара гектара тIара кIа — 23 центнер, мукх — 24 центнер, ерригача совхозе юкъера лаьрхIача хIара гектара тIара баьнна хьувкъам 19,1 центнер мара ца хиннача метте.

Цу цеховой партийни организаце секретарен цун заместителеи оагIонгахьара хадданза тIахьожам лоаттабу тIадехка партийни гIулакхаш коммунисташа мишта кхоачашду хьожаш. Шоашта тIадехка партийни гIулакхаш цар мишта кхоачашду хьожаш кастта ладувгI коммунистий отчеташка. Масала, укх шера август бетта отчет йир коммунистка Картоева Аннас. Цу ханна цунга дIахайтар отделенерча доаркай балха тIа кхоачамбоацараш хилар. Царех ихьабараша шоаш лелеча доахангара ерригa шура цIенъяь Iояккхац, тIаккха шура кIезиглу, хьоанал эшалу. Бежа Iуша доахан во доажаду, ханнахьа хий маладац, хIаьта цу хIамаша а иштта шура эшаю. Коммунисташа нов. Картоевана тIадиллар доаркайн бежга боахкарийн балха цо дукхагIа уйла тIайохийтилга. Шийна тIадилла партийни гIулакх нов. Картоевас дизза кхоачашду.

Укх тIеххьарча хана дикагIа вIаштIехьа яьхай берригача коммунисташа дакъа лоацаши хул цеховой парторганизаце собранеш. Коммунисташ шоаш ба собране дувцаргдола дешаш кийчдераш а, дувцараш а, хIаьта иштта кхоачамбоацареш дIадоахараш а. Цхьана оттаю партийни собране соцама проект, цигача белгалду тIанийца соцам кхоачашбара чакхдаха деза гIулакхаш, хIаьта цу гIулакха мероприятешка белгалбоах чакхъяха оттаяь мероприятеш кхоачашъергйола нах. Цар партсобранешка коммунисташка хоам бу тIанийша соцамаш кхоачашделга мишта лел хойташ.

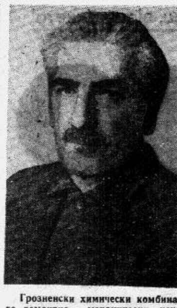
Парте горкомо, шоашта тIадехка партийни гIулакхаш коммунисташа кхоачашдара боккха лоархIам а беш, 25 июне юххьанцарчеи цеховойи партийни организацей секретарий семинаре дувца оттадир «Партийни гIулакхаш тIадахкарца коммунисташта кхетам баларахи партийни организацей хьинар айдарахи» дола дош. Цу дешаца дувзаденна шоай балха опыт ювцаш къамаьлаш дир цеховой партийни организацей секретараша «Кавказ» колхозерча нов. В. Д. Яровенкос «Ингушский» совхозерча нов. И. Алироевей.

Укх сентябрь бетта къонача коммунисташца теоретически конференци е лерхI укх деша хетаяь: КПСС XXIV съезд партена чухьара демократи дегIайоалаярах, коммунистий хьинар айдарах, бехктокхам лакхбарах. Цига чIоагIа уйла тIайохийтаргья коммунисташа, къаьстта а хIанзза парте хьачубаьхкача е бахка кийчлучарна партийни гIулакхаш тIадахкарах кхоачашдарах.

Цига дувцаргда укх тайпара дош а «КПСС XXIV съездо дIадехарашка хьежжа комсомольски организацей денал айдара даькъе комсомоле болх беча коммунисташта хьалхашка латтача декхарий хьакъехьа». Коммунисташ дIа-юха дагабуврбга комсомоладу партийни кулгал тоадарца дувзаденнача дукхача дешаех бена балха опыт ювцаш.

КПСС XXIV съездо дIалийхад шоашта тIадеххача гIулакхашта хьалхара коммунистий бехктокхам лакхбелга, дисциплина тоаелга. Цудухьа парторганизацешта лоархIаме да, хIара коммунисто шийн декхараши шийна тIадехка партийни гIулакхаши дизза кхоачашдара йоакхо яр.

Н. КРЕСТЬЯНИКОВ,
КПСС МалгIабика горкома организационно - партийни балха отдела заведующи.

Грозненски химически комбината ремонтно - механически цеха болхлоех нагахьа саг вац Чанкуев Богдан Касимович ца вовзаши цун сий ца деши. Комбината къахьегама ветеран ва из. Завода болхлошта юкъе эггара хьалхарчарца коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цIи яьккхай цо. Цеха старейшинай Совета член ва из. Дукха кхетама болх бу цо кагирхошта юкъе. ЧIоагIа уйла тIаяхийта ладувгI цо еча беседашка болхлоша.

СУРТА ТIА: медник Б. Чанкуев.

П. ШАПОШНИКОВА сурт.

Ульяновски область. Хьайбаш леладеча опытни станце культурни даьгIенашка сихдаь хий дуллаш, минеральни удобренеш товсаш, цхьацадолча доакъошкара буц хьоххаш латт.

170 гектар хулача культурни даьгIенех 60-нех хIанзле а пайда эцаш ба. Аьхки божа боажабар дIалаьрхIача дерригача доакъарий балансах 55 процент цигара лу.

Цу хана дикка лакхъеннай хьайбай продуктивность а. Юкъера лаьрхIача хIара IаттIагара йоаккха шура 1300 килограмм тIакхийтай, цунах хIанз еррига йоаккхар хул 4500 килограмм. Шера валови йоаккха шура 8-негара 11 эзар центнерага кхаьчай. Шурий цхьан центнерага дIалодаь 13 сом чухнахьдаьннад. Шурий - товарни ферма лаьрхIачул совгIа 14000 сома пайда баьб.

Цхьан шерара баьцаш дIаювлга 400-негара 120 гектарага кхоачаш кIезигъенна ле а, культурни даьгIенаша торо хилийтай 50 тонн баьца хьоар, 300 тонн сенаж, 40 тонн йол кийчъе. Культурни даьгIенаш хьаярга дIадахар цаIи-ахи шера юхаметтаэттад.

СУРТАШ ТIА: культурни даьгIенашкара бежа Iул; аьттехьа—культурни даьгIенашка хий тохаш а сенажа буц хьоххаш а латт.

А. Овчинникова сурташ.
ТАСС фотохроника.

ПЯТИЛЕТКА—ДИЪ ШЕРА

Кердача пятилетка хьалхарча шера нийслагIа бутт чаккхбоалаш латт. ХIаьта яьча итогаша хьахьокх тха колхоза юртбоахам кхы а дегIабоалабаьа планаш кхоачашъярал совгIа тIеххкхоачашъеш йолга. Цунна тешалду социалистически декхараш кхоачашдеш даьхача толамаша. ХIаьта белгаллаккха доагIа оаха укх шера тIанийца социалистически декхараш геттара лакха долга. Иштта, социалистически декхарашка хьежжа укх шера хIара гектара тIара шекара свекла — кхо бIаь центнер, буртигах хьаж. кIаш — 44 центнер, кIа — 26 центнер, гидваргаш — 15 центнер чуэц. ХIаьта юртбоахама продукци яккхареи из пачхьалкхенга йохкареи пхе шера план диъ шера кхоачашъе а дош денад.

Шоаш тIанийца социалистически декхараш толамца кхоачашдара еррига уйла тIаяхийта, из кхоца беш къахьегаш ва боахама хIара саг. Цудухьа социалистически яхье баьгнараша шоайла чIоагIа яхь а лоаттаю, хIаьта лакха къахьегама толамаш а доах. Ма дог гIоздаьккхар колхозхой кхебаьча лакхача хьувкъамо. Юкъера лаьрхIача ткъаь йитта центнер кIа даьлар хIара гектара тIара. Планал совгIа бархI центнер.

Района боахамашта юкъе массарел лакхагIа хьувкъам чу а эцаш, гурахь дийна ялат чуэцара балхаш дика вIаштIехьдаьхха чаккхдахарах, юIа чуэцареи из пачхьалкхенга дохкареи социалистически декхараш тIеххкхоачашдарах КПСС горкома, горисполкома карара-каьа тела ЦIе байракх елар тха боахама. Цул совгIа городерча сийлен Доска тIа а яьккхар колхоз.

Дувца ца эшаш ховш да ялат чуэцаш керттера балхаш механизатораша кхоачашделга. ХIаьта ялат чуэцаш яьржача яхье кхы цхьаккха саг хьалха ца воалийташ хьалхле дIайийхьар комбайнераша Эльмурзаев Бекмирзаджен Абдурашидов Вахаси. Шоай лакха хьоккхамаш доахаш беча къахьегамца кхыча механизаторий а мамогга дикагIа болх бе безам хулийтар цар.

Гурахь дийна ялат чуэцарехьа кхашка диса ча цу сакхьате аргIашца хьалдеттар. ЛаьрхIача из ялх бIаь тонн хилар. Мукъа даьннача лаьтта тIа дискаш а даьха 250 гектара тIа доакъара лаьрхIа шозлагIа юв культураш дIайийра.

ХIанз шекара свеклан гидваргаши чуэцаш ба колхоза къахьегамхой. ХIара гектара тIара юкъера лаьрхIача 320—340 центнер шекара свеклан 14—15 центнер гидваргаши чуэц цар.

Хьалхарча шерашца нийсдича дикка дикагIа вIаштIехьбаьккхаб укх шера доакъар Iалашдара болх. Шозза хьекхачул тIехьагIа ялх бIаь тонн дикал лакха йола йол Iалашъяьй колхозе. ХIаьта кхозлагIа хьоккхаш кIезигагIа яле кхы а бIаь тонн йол кийчъе вIаштIехьдаргда. ДIададахача шера Iалашъяьр еррига кхоъ-ах бIаь тонн мара яцар.

Сиха кхоачашдир оаха силос йоллара балхаш а. Лоаццача хана шин кIоага чу планал совгIа шиъ-ах эзар тонн Iалашдир оаха из мах бола доакъар. Цул совгIа июль бетта боахаме эггара хьалха люцернагIа 65 тонн сенаж а кийчдир.

Цу масалаша хьагойт тха боахама къахьегамхой толамаш.

Колхоза керттерча производственни участкашка кулгалдеш ба йоккха балха опыт, лаккхереи юкъереи специальни образовани йола нах. Царна юкъе ва цхьоалагIча бригада бригадир СССР Лаккхехьарча Совета депутат Октябрьски Революце ордена кавалер Арсанбиев ЯрагIи, шоллагIча бригада бригадир Загамаев Алхазур, шурий - товарни ферма бригадир Темурзаев Рашид, колхоза керттера агроном Шидаев Ахьмадсолт, кхыбараш.

Арсанбиев ЯрагIе кулгалдеча бригадо хий дуллача 150 гектарах хIераннена тIера юкъера лаьрхIа 47 центнер кIа чуийцар укх шера. Цул совгIа ЯрагIе кулгалдеча бригада коллективо ялх бетта ткъаь итт эзар сома экономи яьй. Юртбоахама балхаш деш низал ахча кходаь хIанзалца цхьа бригада хийнац боахаме.

Геттара лакха къахьегама толамаш доах Къахьегама ЦIеча Байракха кавалера Муцуева ХIажара кулгалдеча шекара свекла ххееча звено коллектива. План 250 йолча хIара гектара тIара юкъера лаьрхIача 350 центнер шекара свекла чуэц цо.

Шекара свекла чуэцаш доккхий къахьегама толамаш доах Эльмурзаева Лалас, Дуркуева Нурпатас, Магомалиева Умхатас. Шоай смении нормаш ши бIаь совгIа процент кхоачашъю цар.

Дика бах тха колхозхой. ХIара цIенга чу электричество, радио я. Телевизораш я дукха.

Йолаш я колхозхошта йиъ бIаь моттига лаьрхIа клуб, баня, почта, барзкъаш тега мастерски, парикмахерски, телефонни АТС.

ХIанз берригача колхозхошта ховш, колхоза юрт Кошкельды эргаяккхара проект оттадьй. Кердача юрта 150 гектар моттиг дIалоацаргья. Проектага хьежжа хьалъергья 640 дешара моттига лаьрхIа керда школа, культура Дворец, спортзал, стадион, тайп-тайпара продукташ йохка тикаш. Лоанна аьлча толамца къахьийгачул тIехьагIа дика салаIа моттигаш йолаш хургба тха колхозхой.

Д. РАДУЕВ,
Гудермесски района «Кавказ» колхоза председатель.

КЕРДА ТОРОНАШ ЛЕХ

Нохч - ГIалгIай химически завода коллективо арахеца тайп-тайпара басараш, олиф, кхыйола продукци бахача наха, гIишлошъераша чIоагIа хоатташи дIаэцаши я. Цар хьашташ дизза кхоачашдара къовсам лоаттабеча завода болхлоша дика къахьегама толамаш доах нийслагIча пятилетка хьалхарча шера. Ер шу доладелча деиз планал совгIа реализаци яьй 99 эзар сома маьха продукцена. Планал совгIа арахийцад 479 эзар сома маьха культурно - бытовой гIулакхашта эша товараш. ДIадахача шера хьалхарча 8 бетта хинначул 14,1 процент лакхъеннай къахьегама овсарле укх шера цу юкъа. Арахецача продукцега дIабода мах лохбарах пачхьалкхенна укх шера кхелаьд 35 эзар сом.

Укх шера шоллагIча квартале социалистически яхье яьннача коммунальни - бытовой предприятейи моттигерча промышленноста предприятейи коллективаша даьхача толамий итогаш яьчул тIехьагIа тха коллективана елар хьалхара моттиг. Хьалхара ахчан премии а хьожаеш республикански сийлен Доска тIа йихьар тха коллектив.

Завода цехашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалхара моттиг яьккхай А. Акимов кертелаттача стеклотарни цеха коллективо, хIаьта шоллагIа моттиг яьккхай А. Висаитова кулгалдеча басараш деча цеха коллективо. Заводе дикагIбола производственникаши новаторaши лоархIаш ба наладчик В. Ильин, машинист В. Мухин, контролер - сортировщик А. Прохоренко, шихташ вIашагIъеххар Б. Махмудов, засыпщица Т. Вахаева, аппаратчик Б. Айсханов, грузчик А. Алков, фасовщица З. Вовк, кхыбараш а. Цар шоай смении нормаш юккъера лаьрхIача 115—125 процент кхоачашъю.

Дукха балхаш ду тха завода коллективо арахеца продукци дукхагIен дикагIен хилийтара резерваш теххкаш а. Август бетта хиннача производственни совещане хеьжар арахеца продукци дикагIа хилийтара йола массаза болх беш йола оперативни штаб. Цу юкъе бахар дикагIбола технологаш, лабораторе болхлой. Города юкъера хьажаре дакъа лаьцара вIашагIъеллай тха заводе а хьажара комисси. Халкъа дукхагIа эша товараш арахецара резерваш техх по, цу хьажара комиссе закъалоацаш ба дикагIбола болхлой, инженерно - техническ болхлой.

Укх тIехьарча хана къаьстта дукха балхаш цу оаха керда техникен дикагIйола технологин производствана юкъеххухьаш, вакъача производственни процессаш механизаци еш. Цо торо хулийтаргья продукцена реализаце шера план ханал хьалха кхоачашъе.

КарагIаьнначох кхоачамбаь Iеш рамал яц тха коллектива. Ер шу чаккдалалехьа пхьоалагIча цехе оттае лерхI керда шаровой хьайра, цо шера пачхьалкхенна 30 сом пайда бергба. Белила арахецара юкъехьоргья шера 15 эзар сом пайда беш йола керда технологи. Цо торо хулийтаргья дукхагIа белилен кIай бос бола басараш арахеца. Иштта производствана юкъехьоргья пхи эзар сом пайда беш йола упаковочни машенаш. Хьалха дIадахача шера мукьаш тIадоттареи тIера Iодахареи балхаш кулгаца дора. ХIанз цу балхашта механизаци еш латт. Цу гIулакхо а 5 эзар сом пайда бергба.

Бурув тохача скважинашта реагенташ кийчъеча установкана, олиф кийчдеча отделенена, компрессорашта, насосашта, холодильни установкашта капитальни ремонт яь чаккхйоаккхаргья. Польски басар арахецара йола пхьоалагIча цеха шоллагIча линецеи лабораторенеи ремонт яра балхаш чаккдоалаш латт.

Уж лакхе цIераш яьха балхаш дешшехьа предприяти Iана кийчъяра а дукха балхаш даьд тха предприяте.

Сийлахь - боккхача Октябра 54 шу дузача денна сийленца накъабахара доккхий декхараш тIанийцад завода болхлоша. БархI бетта даьхача толамаша къаьсттa хьахьокх уж тхона толамца кхоачашдулургхилар.

А. ТОМАСОВ,
Нохч - ГIалгIай химически завода директор.

КПСС XXIV СЪЕЗДА РЕШЕНЕШ КIОАРГГА IОМАЯРА

Партийни образоване системе дешара шу дIадоладаларга

Шийн берригача балха тIехь вай парте хьалхле лелаю вай заман эггара дикагIдолча революционни Iилмаца — марксизмаца-ленинизмаца. Iилма коммунизма теори дегIадоаладара керда лоархIаме дакъа юкъедера советски общество дIахо а социально-экономически, политически, культурни дегIаахара Iалаьмате йоккха программа, хIанзарча этапе мохк дегIаахара, цун арахьарча политика курс оттаьча КПСС XXIV-ча съездо. Съезда решенеш дIахо йодача йIаьххача хана парте бергболча практически балха идейно - теоретически лард я.

Шийн политика толамца кхоачашъяра керттера хьал лоархI парте коммунистий, дерригача советски халкъа общественни сакхетам лакхбарах, цар уйла йизза чIоагIъяларах, инициатива политически къахьегамен хьинар лакхдарах.

Партийни организацей эггара керттера декхар да эффективни организаторскии кхетамеи балхаца парте съезда решенеш толамца кхоачашъелга Iалашдар.

Дукхача къахьегамхой коммунистически мировоззрени хьахилар, марксизма - ленинизма идеяшца царна кхетам балар идейно-кхетама балха юкъе керттерадар да. Парте къаьстта йоакхо яьй, йоакхо а ю коммунисташ, партийни, советски, боахама кадраш идейни чIоагъяра. «Коммунистий марксистско-ленински образовани — яьхад нов. Л. И. Брежнева парте XXIV-ча съезда КПСС ЦК яьча Отчетни доклада тIа, — доккха гIулакх да, шийн масштабашца хинна ца Iеш, эггара хьалха шийн идейно-политически лоархIамца». Съездо белгалдаьккхар парте политика кхоачашъяра тIехь хIара коммуниста бехктокхам лакхлуш хилар. КПСС низ латт цун члений лакха идейность, хьинар, шоаш кхо ца беш хиларах. Коммунисташ идейно чIоагIбар партийни мутIарий денал лакхдара, дукхача наха парте еш йола политически влияни кхы а чIоагIагIа хилийтара хиланза даргдоаца хьал да.

Марксизма - ленинизма пропаганда хьакъехьа партийни организацей балха лакха мах а баь, съездо белгалдаьккхар партийни дешара система дIахо а эргаьккха тоаянза яргйоацаш хилар, формализма элементаш хьаддалаяха езаш хилар, цу пропагандас коммунистий сакхетами хьинари айдара еш йола воздействи тIагIертта лакхъе гIерта везаш хилар. Из дара мел эша хьалаш долаш да: пропагандистий квалифицированни кадраш, дукхача тиражагIа арадоаха политически специальни дешара литература йIаьхий опыт.

Партийни образоване системе хьатIадоагIача шерах КПСС XXIV-ча съезда решенеши материалаши кIоаргга, бокъонца Iомаяра шу хургда. Укх гаргарча шерашка парте хьалхашка оттадаь декхараш толамца кхоачашдара тIехь дерригача халкъо лоаттабеча къовсама хьале чакхдаргда из.

Къахьегамхоша марксизм-ленинизм дийна, дегIабоагIа хьехам, вахар довзареи из эргадаьккха тоадареи низ бола герз хиларах тарра кхетадергдолаш коммунистически идеалаш, вай вахар хьалдара хьалда дола декхараш дIадовзийтара пропаганда кхы а хьинарегIа, кхы а чIоагIагIа цхьан хIаманна тIаерзаяь яра декхар оттадаьд съездо. Кердача дешара шера къаьстта теркам тIабахийта беза КПСС ЦК Отчетни доклада идеяши положенеши йовзара. Цу творчески марксизма - ленинизма геттара доккхача документа тIа вай мохк дегIаахара хIанзарча этапа кIоаргга анализ яьй, вIашагIтехай дунен революционни болама опыт, парте чурчеи арахьарчеи политика ленински курс, коммунизмага дIахьалхашка ахара эггара гаргагIареи перспективнии декхараш оттадаьд.

Эггара хьалхарча аргIана лоархIаме да КПСС XXIV-ча съездо оттаяь экономически политика, пхе шера планах йола Директиваш, коммунизма материально-технически база хьалъяра наькъех бола хьехам дIахо дегIабоалабара, боахама доал дара социалистически система торонашца Iилма-технически революцена карагIдаьннараш органически вIашагIтохара, пятилетка керттера декхари мохк боахама хьакъехьа дегIаахара — общественни производствана интенсификаци яра ларда тIа къахьегамхой хьал лакхдара юкъара ориентации йовзара дешаш Iомадара дешашбарий теркам тIабахийтар.

Политически дешара юкъе йоккха моттиг дIалоацаргья советски общество социально - политически дегIаахара дешаша. Марксизма-ленинизма позицеш тIера съездо анализ йир классаши социальни группаши, къамаши халкъаши гаргаозара эггара лоархIамерча процессей, уж бахьан долаш хьахиннай наьха керда исторически общность — советски халкъ. ДIахо а оттайир социалистически демократе, керда саг хьахилара, производствана доал деча а коммунистически хьехам луча а къахьегача коллектива лоархIам лакхбара проблемаш.

Боккъалдар аьлча керда общество хьаяра, дунен революционни болама геттара боккха лоархIам болаш да съездо Коммунистически партех, цун организаторски, политически, идеологически балхах бола ленински хьехам дIахо дегIабоалабар. КПСС тIагIертта къовсам лоаттабу марксизм-ленинизм цIена хилара, из творчески дегIайоалаяра тIехьа, теоре практикацара бувзам хадданза Iалашбу. КПСС истории политикен, цун революционни опыт Iомаяр, партийни вахар хьалара лардаш, партийни кулгалдара ленински принципаши методаши кIоаргга караерзаяр коммунистий идейни тешам хьахилара, боахама, социально - политически культурнии гIулакхашта партийни организацеца беча организаторскии политически балха формаши методаши эргаяьха тоаяра хиланза дарглоаца хьал да.

Партийни дешар тIа, берригача идейно - политически балха тIа а санна, хадданза классови лини лоаттае еза, идейни позицеш хьадда а дика йовзаш а хилийта гIорта деза, буржуазни ревизионисткии уйлашта духьал, вай революционни хьехама принципашта моллагIча а тайпара тIера валара духьал лоаттабеча къовсама марксистско - ленински методологеца кадраш, берригa коммунисташ кийчбе беза.

Цунца дувзаденна къаьстта теркам тIабахийта беза машар хьинаре лорабараи дунен халкъашта юкъера кхерамзле чIоагIъяраи парте оттаяь арахьарча политика программа, социализма дунен система дегIаахара, социалистически мехкий экономически интеграце, дIахо а дунен коммунистически болам, дерригa антиимпериалистически низаш кхотадара дешаш Iомадара, империализма хIанзара башхалонаш йовзара. Дунен революционни процесса юкъе дакъа лоацар ше хилара, социализм дунен арене тIагIортара машари общественни прогресси бахьан къовсам лоаттабер ше хилара хIара советски сага интернационалистски сакхетам дегIабоалабе а чIоагIбе а беза.

Партийни организацейи идеологически учрежденейи берригача идейно-кхетама балха составной дакъа да бахача наха диалектико - материалистически хьехам балар. ДIаяхача замах юхедисача вочa гIулакхашца лоаттабеча къовсаме хьахул советски наьха Iилма мировоззрени а коммунистически мораль а.

Балха тIехь керттердар — из пропаганда лакха идейни боарами цхьан хIамана тIаерзаяь хилари да, парте съезда решенеши материалаши дIайовзийтар, экономика дегIайоалаяраи къахьегамхой вахара хьал дикка лакхдари парте оттаяь йоккхий планаш хIара саго, хIара къахьегача коллективо тIагIертта къахьийгача мара кхоачашъюларгйоацилга дуккхача наха цхьатара дIаккхетаделга Iалашдар да.

Кердача дIадехарашка хьежжа партийни образоване системана эша дешара планаши программеи, дешара а методически а литература юхакийчдаьд. Цар чулоацам хьалбизаб съезда идеяшца. Политически дешара еррига звеношка дешара процесс дIахо а эргаьккха тоае лерхI.

Юххьанцарча политшколашка дIахо а Iомаергья В. И. Ленина биографи, политически знаней лардаши экономически знаней лардаши. Цу программай хьакъехьара дешар чаккхдаьккхача школашка, хIаьта иштта керда вIашагIтохача школашка а съезда материалаш Iомаергья бIарччача дешара шера лерхIача, лаьрхIа оттаьча программагIа.

Юкъерча звене — марксизма-ленинизма лардий школашка парте исторе курс, политически экономи, философи, Iилма коммунизм Iомаеча а шерра Iомаергья КПСС XXIV-ча съезда материалаш. Цу школашка дешар чаккхдаьккхача новкъосташта дIахо а политически образовани ялара къаьстта йоакхо е еза. Царех цхьабараш теоретически семинарашта юкъеболх, шоаш дешара навыкаш кIоарIъяра, керттера источникаш Iомаяра, рефераташи докладаши кийчъяра царна новкъостал эшаргда. Марксизма-ленинизма лардий школашка вусаргволчоа бакъахьа хургда КПСС экономически политика лардаш Iомаяр.

Марксистско - ленински образоване лаккхерча звенона — теоретически семинарашта, партийни актива школашта, марксизма-ленинизма университеташта кийчъяьй керда дешара планаши программаши. Цар ларда тIа оттаяьй съездо оттадаь КПСС-ен Советски правительстваи вай общество хIанзарча этапера экономически, социальни, арахьара политика, идеологически балха, партийни вахар хьалара, производствана Iилман наькъаца доал дара, керда саг хьахилара дешаш.

Партийни организацеша хадданза теркам тIабохийташ дола гIулакх да хьалхле лелаеча кадрай марксистско-ленински образовани. Укх тIеххьарча шерашка дикагIа тоадаьд кадраш теоретически кийчъяра гIулакх. 200 эзар совгIа болча партийни, советски, боахама болхлоша йистеяьхар КПСС ЦК-арча, союзни республикай КП ЦК-ашкарча ВПШ-ара, обкомашкара, крайкомашкара курсаш. Дукха бола боахама болхлой деша багIа халкъа боахама доал дара институте, министерствашкарча говзал лакхъяра институташка. Марксистско - ленински образоване системе республикански областнойи актива 300 семинаре, марксизма - ленинизма 339 университете, 2084 партийни школе шоай знанеш лакхъю партийни, советски, боахама болхлоша.

Съездо белгалдаьккхад боахамеи кхетамеи болх органически вIашагIтоханза баргбоацаш хилар. Идейни влияне эффективность экономически, социальни гIулакхашца, саг хьахилара воздействи еча ерригача факторашца вIаши ювзаенна я.

Хьалхле лелаеш бола болхлой декхаргйола ба политически идеологически балха юкъе юкъардал доацаш дакъа лаца, шоаш тIанийча экономически административни решенеша тIехьагIа лургболча кхетама лоархIам бемаIан долаш да къахьегача коллективашка гIулакхашара творчески хьал хьадеча, новкъосташха вIаши гIулакхаш леладара, коллективизма, вIаши бехктокхаме хилара, производствана доал деча наха кхетам лучеи хIараней хьинар лакхдара хьакъехьара кулгалдеча кадрай лоархIами бехктокхами лакхбар. Марксистско - ленински образовани хила еза доал дара — организаторски балха формаши методаши эргаяьха тоаяра гIо деш.

(Йистедоалар 4-ча оагIо тIа).

КХОАНА — МАШЕНАШЪЕЧУН ДИ!

ДАЬХЕН НИЗ КХОЛЛАРАШ

ВАЙ МЕХКА ИНДУСТРЕ КЕРТТЕРА НИЗ

Коммунистически партеи советски правительствай В. И. Ленина васкеташ кхоачаш а деш Советски Iаьдал даннача хьалхарча шерашка деиз ца хаддаш йоакхою Даьхен машенашъелга дегIадоаладара. Машенашъеча керда къахьегама толамаш даьхар 8 пятилеткагIа. 1966 — 1970 шерашка машенашъярен металлообработкан продукци 74 процент лакхъелар, дикка сихделар керда техника арахецилга. Масала, химически мехкдьттан промышленноста эша машенаш кхозза дукхагIа серийно арахеца йолаелар, 1961 — 1965 шерашка арахийцачарел. Еззча, энергетически, транспортни, машенашъеча кара а ерзаяь хIанз арахеца йолаяьй 1500 совгIа керда машенаш, механизмаш, агрегаташ. Царна юкъе я дунен тIа эггара йоккхагIйола гидротурбинаш, лакхаэкономични тепловозаш, сиха лела дизелаш, чоалхане горно - шахтни оборудовани, буровой техника.

Укх тIеххьарча шера дикка дукхагIа керда арахеца йолаяьй металлообрабатывающи станокаш, наькъаш дехка машенаш, транспортни средстваш, юртбоахама техника, халкъа эша товараш ду, торговлена эша юкъарчен коммунальнин боахама лаьрхIа йола керда оборудовани. Дикка дукхагIа хиннай хIанзара электротехнически изделеш, прибораш, автоматизаци яра йола средстваш, электронно - вычислительни машенаш.

Вай мехка халкъбоахаме цхьаккха дакъа дац Даьхен машенашъеча промышленноста продукцех пайда ца эцаш. Советски машенашъечен металлообрабатывающин предприятеша арахец 130 эзар совгIча моделахи маркехи йола машенаш.

Машенашъяра даькъе дунен тIа керттерчарех цхьа моттиг лоац вай мехко. Советски маркех йола машенаш дIакхоач доазол арахьарча 50 мехка.

Берригача мехка санна сихача темпашца дегIаух машенашъелга Нохч - ГIалгIай республике а. ДIаяхача бархIлагIча пятилеткагIа машеностроенеи металлообработкаи продукци шозза дукхагIа лакхъеннай. ХIанз Нохч - гIалгIайчен мехка болх беш я машенашъюн металлообработкан 20 предприяти. Цу предприятешка къахьегаш ва 15 эзар болхло.

Республика машенашъеча заводаша арахецача продукце номенклатура шера я. Царна юкъе я мехкдаьтта оборудовани, радиоприемникаш, мехкдаьтта чакхдоахачен химически заводашта лаьрхIа йола чоалхане аппараташ, медицински инструменташ, гаражни оборудовани, шарикови ручкаш, электрофицировании инструменташ, шушаш юла машенаш, тракторни прицепаш, электрографически аппараташ, кхы дукха а изделеш.

Укх тIеххьарча шерашка республикерча кердача моттигашка болх бе йолаеннай хьалха Грозне мара ца хинна машенашъю предприятеш. ХIанз машенашъю предприятеш я Гудермесе, Назране, Шаьла. Вай мехка чIоагIа хоатташи дIаэцаши хиларал совгIа, доазол арахьарча дуккхача мехкаша дIанйю вай республике арахеца машенаш. Уж дIакхоач Венгре, ГДР-е, Кубе, Инде, Испане, Турце, АРЕ.

Грозненски машенашъеча предприятешта юкъе керттерчарех я мехкдаьттахоша машенашъю «Красный молот» завода коллектив. БархIлагIча пятилеткагIа мехкдаьттахошта лаьрхIа чоалхане оборудовани арахецача башха-дика къахьегама толамаш дахарах завода коллективана еннай Октябрьски революце орден. Вай республика мехкдаьтта промышленноста нийсархо я «Красный молот» дукха хIама ца эшаш. Укх шера цо дезду завод болх бе йолаенна 75 шу. Цуй дерригa истори дувзаденна да республика а, вай мехка а мехкдаьтта промышленность дегIаярца. Тахан мехкдаьтта промышленноста машенашъеча предприятешта юкъе вай мехка эггара йоккхагIа лоархIачарех цаI я из. Заводе йолаш я хIаьзара оборудовани, квалифицированни болхлой кадраш, специалисташ. Цар толамца кхоачашду шоашта хьалхашка увттаду декхараш. Духхьал бархIлагIча пятилеткагIа краснолотовцаша кара а ерзаяь арахеца йолаяьй 30 тайпара йола керда оорудовани. Боккха лоархIам болаш гIулакх да завода инженерий, болхлой, гIулакхерча наькха лакха давлени ловш йола комплекс — оборудовани серийно арахеца вIаштIехьдалар. Царна юкъе и гидро хьисапе мехкдаьтта тIоанаш лелхийта агрегаташ, фонтанни арматура, манифольдаш, первентераш, кхыяраш. Хьалхарча даькъе цу оборудованех пайда эц вай республикерча мехкдаьттахоша, цудухьа тIехкIоарга скважинаш яха йолаелар вай республике эггара хьалха. Цул тIехьагIа кхерамзле йоацаш сихагIен бурувтоха болабелар республикера бурувдеттараш.

Технически прогресс елга сихдара доккха дакъа лоац «Электроприбор», «Автоспецоборудоване», «Нефтегазпромавтоматика» СПКБ опытни завода, «Электроинструмента», «Пищемаша» заводаша а, кхычар а.

БархIлагIа пятилетка толамца кхоачашъяьча республикерча машенашъераша шерра социалистически яхь йоаржаяьй нийслагIча пятилетка хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъяра. Цу яхье хьалха латт токараш И. Прочанский, С. Ахматханов, шлифовальщица С. Вахраева, обрубщик Г. Насуханов, котельщик В. И. Дубовиков, кхыбараш. Уж ба «Красный молот» завода сий лакха лоатталу эзараш болча болхлоех цхьабараш. Иштта дика къахьегаш ва «Электроприбор» завода газоэлектросварщик В. Г. Бугаев, токарь М. Х. Костоев, Грозненски ремонтно - механически завода слесарь В. Глухов, А. Ратько, В. Батаев, опытни завода слесарь Л. А. Лавров, кхы дуккхабараш а.

Республикерча машенашъеча предприятеша даьха толамаш дика дале а цхьайолча предприятеша шоай торонех бизза пайда эцац. Из бахьан долаш уж предприятеш проекти мощностага кхаьчацц, керттерча хьокхамий паччахьалкхен план кхоачаш ца еш моттигаш нийслу. Йоккхий резерваш я дIахо йодача хана оборудованеш хувцара даькъе, станочни парка модернизаци яра, халача балхашта автоматизации механизаци яра.

НийслагIча пятилетке советски машенашъерашта доккхий бехктокхамеи декхараш хьалхашка латт. Парте XXIV съезда директиваш тIа белгалдаьккхад 1971—1975 шерашка машенашъечеи металлообработка ечеи арахеца продукци 70 процент лакхъе, хIаьта ерригача промышленноста производства боарам 42 — 46 процент лакхбе. Цу цифраша къаьгга хьахьокх укх пятилеткагIа машенашъю промышленность лакхача темпашца дегIаваха езаш хилар. Из дувзаденна да вай мехкара халкъбоахам кердача техникаца, машенашца Iалашбе безаш хиларца.

НийслагIча пятилетка хьалхашка латта декхараш толамца кхоачашдар сийлен декхар да вай республикерча машенашъерий а. Шоай резервех бизза пайда а эцаш арахеца продукци дукхагIен дикагIен хилийтар, царга дIалодар кIезигдар кхоачашданза даргдоаца лоархIаме декхар да. Цу декхарех шоаш лоархIабергхиларах дог тийша ба вай республикера машенашъераш.

Н. ГИРИН,

КПСС Нохч - ГIалгIай обкома промышленно - транспортни отдела заведующе заместитель.

МАЛАГIА ХУВЦАМАШ ХИННАД ШУН ЗАВОДЕ, ШУН КЪАХЬЕГАМА ВАХАРЕ, АЬННА ТХА КОРРЕСПОНДЕНТА ДАЬЧА ХАТТАРА ЖОП А ЛУШ, ЗАВОДА КЪАХЬЕГАМА ВЕТЕРАНАША ДУВЦ:

ВОЙЦИЦКИЙ ИВАН ФОМИЧ — ЦЕХА НАЧАЛЬНИК

ХIанз тха заводе болх беча наха юкъе эггара къаьнагIчарех лоархIаш болхло ва со. 1936 шера денз укхаза къахьегаш ва. Цудухьа сай шоллагIдола цIа лоархI аз заводах. Хьалхарча шера сменни мастер волаш болх бир аз. Цул тIехьагIа хIанз аз болх беча цехе начальникалла хьожавир со. Со укхаза болх беш волча шерашка довзаргдоацаш дукха хувцамаш хиннад тха цехе. Iилманнеи техниканеи карагIдийннараш дукха производствана юкъеккихьад. Хьалха хиннaчул шозза-кхозза дукхагIа низ болашагIа я тха цеха коллектив. Итташ тайп-тайпара керда продукци арахийцай цу шерашка. Дукха продукци дIакхоач доазол арахьарча мехкашка а.

ЦIаккха сона дицлургдоацаш, дIахо кхы а дикагIа къахьегара сона декхар тIадожадеш дукха паччахьалкхен совгIаташ тийннад сона. Укх шера сона елар Октябрьски революце орден, соахк елар Ленински Юбилейни медаль, Иштта сона еннай «За доблестный труд» яха ши медаль, «Социалистически яхьа отличник» яха ши значок, Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота. Цу совгIаташа дIадехар кхоачаш а деш сайх бена тешам боабергбац аз.

ЕМЕЛЬЯНЕНКО КОНСТАНТИН ДАВЫДОВИЧ — УЧАСТКА НАЧАЛЬНИК

Цхьа дезал санна, барттайна къахьегаш ба тха модельни цехе дуккхача къамех бола болхлой. Царна юкъе ба эрсий, нохчий, гIалгIай, учраинцаш, кхыча къамех бола нах. «ЦаI массанена тIехьа массавар — цхьаннена тIехьа» яхача коммунистически принципагIа къахьегаш ба уж. 1938 шера со заводе балха венача хана хиннaчул гаьнна лакхбеннаб цар сакхетам, шоай балха бокъонца бола мастераш ба уж. Нагахь саг вац тха цехе ший сменни норма 125—130 процент кхоачаш ца еш. Цхьаккха брак йоацаш хул оаха кийчъю продукци. Цун керттера бахьан да хIаравар ший сий а завода коллектива сий а лакха лоаттаде гIертар.

Иштта барттайна къахьегача коллективе дукха хьалхийнаб башха - дика специалисташ, цехий, участкай кулгалхой, 18 шу совгIа ха я аз модельни участке начальник волаш болх бу. Цу шерашка хьинаре къахьегарах сона еннай «Къахьегама Цlеча байракха» орден, ленински юбилейни медаль. Сай къахьегама иштта мах барах баркал бал аз дег тIара хьамсарча партенеи правительстванеи.

ЯСЕНКОВА ВАЛЕНТИНА ВЛАДИМИРОВНА — ТОКАРЬ

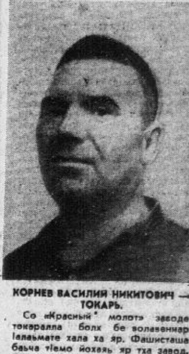
Грозненски № 3 йола профессиональни училище чакх а яьккха хIанз се болх беш йолча заводе со балха йоагIача хана пхийтта шу дапанза яр со. Цу хана дага дацар сона вай Даьхен эггара дезагIа дола совгIат Ленина орден сайна лургья аьнна. НийслагIча пятилетка хьалхара шу къаьстта белгала да сона. Укх шера деннад сона из деза совгIат, хIаьта кхоана тхоай завода эзараш болча болхлоща дезду завода 75 шу дизара деза цIей а.

ЦIаккха бицлац сона юххьанца со болх бе йолаеннача хана сайна новхъостал даь вокхкагIеола мастер Маликин Владимир Федорович, сменни мастер Мишин Александр Петрович. Таханарча къахьегама сийлен наькъа тIа со яьккхай цар. Завода болхлошта юкъе хьалхарчарца коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цIи елар сона. ХIанз массехк станока тIа болх беш я со.

ФЛЕЙШИН ПАВЕЛ ВАСИЛЬЕВИЧ — СБОРЩИКИЙ БРИГАДИР

Ткъаь итт шу совгIа ха я «Красный молот» заводе балха моттигца хувцаш аз къахьега. Юххьанца со укхаза балха венача хана кIезига бар укхаза шоай болх дика бовзаш бола специалисташ. ХIанз тха № 3 йолча цехе нагахьа болхло коравоагIаргвац массехк балха говзал йоацаш. МоллагIча болхлочо кхоачашбу токара, сборщика, кхыдола балхаш. Дукха хувцамаш хиннад са вахаре а. МугIарера болхло хиннача сох хиннав сборщикий бригада бригадир. Дуккхача шерашка аз даьха къахьегама толамаш белгал а доахаш сона тийннад дукха паччахьалкхен совгIаташ. Царна юкъе я «Къахьегама ЦIеча байракха» орден, Ленински Юбилейни медаль. ХIаьта тийнна Сийлен грамоташи яьха баркалаши дукха да.

КОРНЕВ ВАСИЛИЙ НИКИТОВИЧ — ТОКАРЬ.

Со «Красный молот» заводе токаралла болх бе волавеннар Iалаьмате хала ха яр. Фашисташа баьча тIемо йохаяь яр тха завод. ХIаранена хьалхашка лаьтта декхар дар мамогга сихагIа завод юхаметтаоттаяр. Из тха вIаштIехьдаьлар. Мехкдаьттахой хьащташ дизза кхоачашдора оаха. Цхьабакъда, цу хана хиннача цехашта тара яц хIанзараяраш, хIана аьлча цу халача шерашка тоъацар керда техника, дукха балхаш кулгашца дора. Цудухьа хIанз сенна лакха яцар къахьегама овсарле, дика яцар арахеца продукци. Дукха моттигаш нийслора чурча торонех бизза пайда ца эцаш. ХIанз биззача низаца болх беш я № 16 йолчa тха цеха коллектив.

Са сай къахьегама вахаре а дукха хувцамаш хиннад цу шерашка. «За доблестный труд» яха ши медаль еннай сона, коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цIи еннай. Тийнна Сийлен грамоташ, ахчан совгIаташ чот яь варгвоацаш дукха да.

ЗАВОДА СИЙ ЛАКХА ЛОАТТАДУ

Вай республикерча промышленни предприятешта юкъе къонагIчарех я Гудермесски Медико - инструментальни завода коллектив. Цхьабакъда, цига арахецача продукцега хьежача из предприяти къона я аргдац. Завода болхлоша хIанз арахец 90 тайпара медицински инструменташи тайп-тайпара аппараташи Уж вай мехка дIакхаьча ца Iеш доазол арахьарча дуккхача мехкашка дIакхоач. Цу завода маркагIа йола продукци го йиш я Сире, Алжире, Вьетнаме, Афганистане, Румыне, ГДР, Венгре, кхычахьа. Цу мехкашкара, иштта вай мехкарча медицински учрежденешкара шерра шера дукха заказаш ух цу завода коллективага тайп - тайпара медицински инструменташ кийчъе яхаш. Цар заказаш цхьаккха брак йоацаш кийчду завода болхлоша. Цудухьа я Гудермесски завода маркагIа йола продукци чIоагIа хоатташи дIаэцаши. Из бахьан долаш лакха латт завода коллектива сий а.

Шерагара шерага сиха дегIаух къона завод. ХIанз цига болх беш я гIонна йола цехаш йоацаш керттера лоархIаш инструментальни, слесарно - механически, шлифовально - полировальни, кузнечно-прессови цехаш. Предприяти дегIаахарца цхьана дегIаух укх тIеххьарча шерашка завода коллектив а.

Завод болх бе йолаеннача хьалхарча шерашка гаьнна тоъаш бацар медицински чоалхане инструменташ хьае ховргдола специалисташ. Цудухьа завод болх бе болаеннача хьалхарча шерашка дукха хIалонаш нийсъелар. ХIанз кхыча бесса да гIулакх. Цхьа дезал санна, барттайна къахьегаш ба цига дуккхача къамех бола башха - дика специалисташ. Царна юкъе ба эрсий, нохчий, украинцаш, дагестанцаш, кхыча къамех бола нах. Дукха болхлой ба заводе массехк балха говзал йолаш. БIаьш ба заводе коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цIи лелаю болхлой. Иштта башха- дика коллектив хьалкхеяр бахьан долаш вIаштIехьдоал завода хIара бетта паччахьалкхен план тIеххкхоачашъе.

Цу заводе мара вай мехкарча кхыча заводашка ара ца хецаш я цхьайола медицински инструменташи аппаратащи. Царех я доктора Илизарова медицински аппарат, доктора Новикова фексатораш, кхыраш. Iалаьмате чIоагIа хоатташ я уж медицински учрежденеша. КарагIдаьннaчох кхоачамбаь Iеш оамал яц завода болхлой. Укх шера керда арахеца лаьрхIад цар 12 медицински инструмент. Царех цхьаяраш дукха ха йоацаш арахеца йолаяьй. Царех я хирургически ира пенцеташ, хирургически ира чIогарч, протезашта штамповка яра йола аппараташ. ХIаьта вожаш арахеца йолаяла дукха ха йисаяц.

-Сийлахь - йоккхача Октябрьски Социалистически революце 54 шу дузача дена сийленца накъабахара доккхий социалистически декхараш тIанийцад завода болхлоша. Итт бетта продукцена реализаци яра план 29-ча октябре кхоачашъен тхъаь тайпара медицински изделеш арахецара шера план 7-ча ноябре кхоачашъен дерхI цар. Шера тIанийцача социалистически декхарех кхое лаьрхIа 70 эзар киловатт-сахьат электроэнерги 7 ноябрь тIаккхачалехьа кхоергья. Ер шу чаккхдалалехьа завода нийс участка коллективо арахецача продукцена юкъе цхьаккха брак ца хулийташ саратовски методагIа болх бергба.

Уж декхараш толамца кхоачашдергхилар къаьгга хьахьокх завода коллективо укх шера доахача къахьегама толамаша. Продукцена реализаци яра бархI бетта план 102,3 процент кхоачашъяьй цо. Планал совгIа реализаци яьй 38 эзар сома маьхерча продукцена. Товарни продукци арахецара бархI бетта план 102 процент кхоачашъяьй, укх бетта чотах арахийцар 33 эзар сома маьха продукци. Къахьегама овсарле лакхъяра задани 11,6 процент тIеххкхоачашъяьй. Планал совгIа продукцена реализаци ярах, къахьегама овсарле лакхъярах, арахецача продукцега дIабода мах лохбарах укх шера паччахьалкхенна планагIа лаьрхIачул соагIа цар баь пайда 40 эзар сом да.

Уж къахьегама толамаш доахача хьинаре дакъа лоац завода рационализатораша. Шера тIанийца социалистически декхараш хIанзлехьа кхоачашдаьд цар. Кийч а яь цар производствана юкъейихьай 11 рационализаторски предложени. Цар паччахьалкхенна массехк эзар сома пайда баьб.

Коммунистически къахьегама сийлен цIи яккхара къовсам лоаттабеча завода болхлошта юкъе 65 саг ва пятилетка шоллагIча шера чотах медицински инструменташ кийчъеш. Царех я полировщица Исмаилова Буча, Чалаева Истамат, Гончаренко Александра, фрезеровщик Посох Борис, слесарь Цуранов Дмитрий, Шаипов Бадрудин, Иночкин Василий, кхы дуккха бараш. Сменни нормаш 150—180 процент кхоачашъю царех хIаране. Иштта къахьегама толамашца дезду цар машенашъерий деза цIей.

Б. КОСТОЕВ.

СУРТА ТIА: болх беш я полировщица Б. Исмаилова.

И. Плиева сурт.

ШИ ЦIЕЙ

Кхоана, 26 сентябре «Красный молот» завода коллективо дезду завода 75 шу дуза ди. Сийдолаш да тха завода истори. Цуй айхха бувзам ба болхлой класс дегIаахара историца. Октябрьски революци ялалехьа кIезига мара нах а боацаш зIамига завод яр из. Сийлахь-йоккха Октябрьски Социалистически революци дог гIоздаьнна тIанийцар завода болхлоша. Беррига шоай низ тIабахийта къахьийсар цар Грозне а, иштта Къилбаседа Кавказе а Советски Iаьдал чIоагIдара. Дуккхача болхлоша дакъалаьцар граждански тIем тIа.

Хьалхарча пятилеткагIа керда хьахилар тха завод. Цул хьалха чоалхане йоацача буровой оборудованена ремонт еш хиннача завода коллективо керда арахеца йолайир доазол арахьарча мехкашкара хьаккхухьаш хинна буровой оборудовани. Сийлахь-боккха Даьй-мехка тIом хилалехьа хьалхарча 10 шера 16-зза дукхагIа хилар арахеца продукци. Дикка шер а яь Къилбаседа Кавказа мехкдаьтта машенаш еча предприятешта юкъе йоккхагIчарех цаI хилар «Красный молот». ДIахо завод дегIайоалаир юкъагIлаьккхар тийнача балхах фашистски Германе вай мехкаца хьоабаьча тIемо. Из лира тIом болабеннача хьалхарча деношка денз «Дерригa фронта — дерригa котало яккхара» яхача девизах къахьийгар завода болхлоша. Цу шерашка «Красный молот» завода болхлоша арахийцар Даьхенна чIоагIа эшаш йола тIема техника, герз. Эзараш бола завода болхлой шоай Даьхе бахьан долаш тIом беш хилар къизача моастагIчунца, царех дуккхабараш тIом беш Берлине, Вене, Будапеште кхаьчар. Майра, денал долаш тIом беш хиннача бIаьш болча красномолотовцашта тIем тIа башха-дика гIулакхаш карагIдувларах дукха орденаш, медалаш тийнней. ХIаьта завода пхе болхлочоа П. Калашникова, Г. Тучина, И. Поцелуева, Н. Рыхлина, А. Иодиса «Советски Союза Турпал» яха цIи елар. Царех доккхал ду тха заводa коллективо. Сийлахь-боккха Даьй-мехка тIом лаьттача 1941—1945 шерашка дика къахьегарах 1040 совгIа болхлочоа «За доблестный труд» яха медалаш елар.

ТIом лаьттача шерашка чIоагIа йохайир «Красный молот» завод. Цу шерашка шозза эвакуаци яьй цунна. Из бахьан долаш чIоагIа зе а хилар. Лоацача хана завод юхаметтаоттаярал совгIа мехкдаьтта доахараштеи мехкдаьтта чакхдоахараштеи кхоачам хилла оборудовани арахеца вIаштIехьдаргдолаш из завод шеръяра дола лоархIамеи бехктокхамеи декхар хьалхашка оттадир завода болхлошта. Из декхар цар толамца кхоачашдир. 1945 шера юхаметтаоттайир еррига оборудовани, кийчйир болхлой кадраш.

Завод юхаметтаоттаяьчул тIехьагIа шерра социалистически яхь йоаржаяьча болхлоша башха-дика толамаш доахар къахьегама овсарле лакхъеуеи арахеца продукци алсамйоаккхачеи. Мехкдаьтта оборудовани арахецара 1946 шера план 117 процент кхоачашйир цо. ХIаьта тIом хилалехьа хьалхагIа хецаш хиннaчул дуккха дукхагIа арахийцар завода болхлоша насосаш, агрегаташ 1947 шера. Цу шерашка дикка дукхагIа арахеца йолайир керда оборудовани, шеръелар производственни майдаш. Цо торо хилийтар сихача темпашца мехкдаьтта промышленноста эшаш йола керда оборудовани арахеца а тIом хиннaчул тIехьагIарча пхе шера план кхаь шерей 10 беттей кхоачашъе а. Иштача дикача къахьегама совгIатаца дездир «Красный молот» завода коллективо Сийлахь-боккхача Октябра 32 шу дизара деза цIей.

Парте решенеш кхоачаш а еш дIахорча шерашка тIа-тIа дукхагIа оборудовани арахеца йолаелар тха завода коллектив. Сийлахь - боккха Даьй - мехка тIом хиннaчул тIехьагIарча пятилеткашка 108 тайпара керда продукци арахийцай оаха мехкдаьтта промышленноста. Царна юкъе я 4 тайпара грязеви насосаш, 80, 160, 300 атмосфер низ ловш йола цементировочни агрегаташ, фонтанни арматура, кхыйола оборудовани. «К. М.» яхача заводской маркax йола тха продукци вай мехка а иштта доазол арахьарча мехкашка а чIоагIа хоатташи дIаэцаши я. Лакхе йийца керда оборудовани арахецача хьинаре дакъа лаьцад завода инженераша И. Лардина, Н. Соболева, С. Охонькос, П. Скрыпнака, Г. Вейдемана, В. Миллера, А. Бутанова, В. Пирогова, Н. Балашевича, дуккха кхычар. Цу шерашка шерра социалистически яхь яьржар заводе коммунистически хьисапе къахьегара. Коммунистически къахьегама ударник бригада яха сийлен цIи яккхара яхь йоаржайир В. А. Рогожина, В. К. Наумова бригадерча коллективаша, иштта М. М. Мокалина кулгалдеча токарий бригада, В. П. Коваленко керте латтача котельщикий бригада, кхычар. 1963 шера 2500 болхло чуэза из социалистически яхь производственни планаш кхоачаш а тIеххкхоачаш а яра боккха низ а хинна дIаэттар. Октябра 48 шу дузача хана красномолотовцаша толамца кхоачашйир 7 шера план, планал совгIа цар арахийцар 3270 эзар сома маьха товарни продукци. Иштта дика къахьегама толамаш дахарах звода дуккхача болхлошта орденаши медалаши елар.

Царна юкъе ва В. И. Ленина орден енна токарь В. Крапивин, слесарь В. Абрамов. Къахьегама ЦIеча Байракха орден елар модельщика В. Ковалевна, электромонтера В. Шабазовна, хIаьта медалаш дуккхачарна а елар.

КПСС XXIII-чеи XXIV-чеи съездашта юкъерча хана къаьстта дика къахьийгар завода коллективо. БархIлагIча пятилетка план 1970 шера 18 декабре кхоачашйир. Планал совгIа арахийцар 1700 эзар сома маьха продукци. Производства боарам цу юкъа 34 процент лакхбелар.

Пхе шера план толамца кхоачашъярах мехкдаьтта чоалхане оборудовани арахецилга карадерзадарах, цу шерашка башха-дика къахьегама толамаш дахарах тха завода коллективана еннай Октябрьски революце орден, хIаьта дуккхача болхлошта еннай Советски Союза орденаши медалаши. Орденаши медалаши еннараштa юкъе ва формовщик А. Дубасов, токараш В. Ясенкова, М. Бордзилов, К. Гайрбеков, О. Дженгазиев, дуккха кхыбараш.

Производство дегIаахарца цхьана тоаденнад завода болхлой культурно - бытовой хьалаш а. Укх тIеххьарча итт шера наха чубаха хьалдаьд 16 эзар квадратни метр хула цIенош, 3 берий сад, спорта Дворец, кхыйола объекташ. Заводе болх беш я 2 библиотека, 16 ЦIе уголок, культура ЦIа, ахкапара беш, 2 кинотеатр. ХIара шера санаторешка, салоIача цIеношка салоIаш хул заводера 300—310 болхло. БархI бIаь совгIа деша даха ха йоаца бер берий учрежденешка да. ХIара шера завода болхлой 740 бер пионерски лагерашка салоIаш хул.

Уж еррига мероприятеш чакхйоахача керте латт 1920 шера тха заводе вIашагIъелла партийни организаци. ХIанз завода партийни организацена юкъе ва 7 бIаь совгIа саг. Заводе къахьегама толамаш доахача, керда инициатива дIайолаеча хьалхашка латта декхараш кхоачашдеча массаза а хьалха латт коммунисташ.

КарагIдийнна дикадараш дукха да. Цох кхоачамбаь Iе йиш яц. Укх шера арахеца продукци 12 процент дегIайоалае еза, къахьегама овсарле лакхъяра чотах арахецача продукцега дIабода мах лохбарах паччахьалкхенна беш бола пайда 27 процент лакхбе беза укх шера дIадахача шера хиннaчул. Уж декхараш кхоачашдара еррига тхоай торонаш оарцагIъяьхай оаха.

К. ГОЦКИЙ,

«Красный молот» завода керттера экономист.

РЕПОРТАЖ

ТЕДАЧА БОЛАТА ЙИШ

Каст-каста бIаргах тувлалу сона из машендаьтташа хьаьнъяь пахашк бе йоалла зIамига саг. Цхьан - метте а латтац из. Дукхача станокаша, наха къайла воахаш лел из ше эш-эшача дIатIаухаш. Станокий оаза юкъе гIолла хьахоз цунга «Iалихан» яхаш кхайкаш. шиш-шийна цо теркам тIабахийтара дог доахаш йиду кулгаш. Гуш да из юккъерча дегIара низ бола, шера белаж йола саг коллектива чIоагIа лоархIаш волга.

Цкъа сеца ший болат теда станок дукха латтаргья мотташ еха хьайъар Имагожева Маруся. Цу сахьате цига кхаьчар Iалихан. Пхи - ялх минот яьккхар цунга хьожаш, кулгаш детташ воаллаш, Тlаккха хоададе дезача аьшка кусок дIачу а елла кнопка тоIайир. Хьалха санна тайжа болх бе йолаеннача шийй станока бIарахьежача Марусе юхь цу гIулакха сов раьза хинна сийрдаьлар.

Юххера а кхы ший гIо эшаш хIанз кхы саг воацилга хайча цехе латтача йоккхийча йинъ станока дIатIа а ваха дошув санна къега оатхалаш царга хьаийта волавелар из. Цигга вIашагIкхийтар тхо шиъ. Тхоайла дайзар.

...Итт класе йоаккхаше а кхы дIа-хьа бIарг а ца лекхаш заводе вера Муталиев Iалихан. Массехк шу да из механически цеха аьшках оатхалаш еча участке къахьегаш вола. Яйзай тайп-тайпарча маркех йола уж чоалхане станокаш, опыт, говзал Iомаяьй. Шин сага хьалхара болх бу цо цу участке. Наладчик а ва из, цул совгIа йинъ станока тIа болх бе а кхув цIаккха ца социйташ. Вешта аьлча, ше а къахьег Iалихана, шийца боахкарий болх а социйтац.

Цо болх беча йинъ станока кхаь тайпара шестеренкаши, цхьа тайпара шпенделаши хьаъо. Царех цхьаяраш доазол дехьа яхийта кийчъеча сверлилкаш чу ехкаш я. Брак яхар фуд хац цу участке. Биззa болх байт болхлоша шоай Iалихана Iунал деча станокашка. Каст-каста балха тIера вувла веза а Iалихана хьател хIара сменагIа планал совгIа дукха продукци. СменагIа 550—600 къаьга шестеренкаши (план 480), 350 шпинделеши (план 270) ю цар цахаддаш. Из продукци я еррига цу участке мел йолча станокех чакхъювлар. Иштта къахьегаш графикагIа аьллача хапал кхо ди хьалха йола участка коллектив. Белгалдаккха деза цу чоалханерча станокаш тIа болх бераш дукхагIа бараш вайнаьха мехкарий хилар. Царна юкъе дуккхача шерашка опыт хиларца а овсарле дукхагIа хиларца а белгала ба Погорова Люба, Шанхоева ПаьтIамат, Патиева Люба, Чемурзиева Лида, кхыбараш.

Цу участка сменаш шоайла яхье яьннай. Ер аз ювцар Точиев Руслана смена я. Коммуниста Итазов Iийсай яр кIезиг-дукха хьалха яьннай цул. Цунгара хьалхле яккха гIерташ хьинар айдаьд Руслана смена коллективо а. Шоай цIей сакъердамегIа хилийта ловра парна а. Тедача, шаьрдеча болата ший тайпара йиш лаьгI а ца йолийташ бIарг локхаш Iалихан а вар.

М. КАРАЕВ.

«СЕРДАЛО»

3-гIа-оагIув. 25 сентябрь, 1971-шу.

Доазол дехьара

СФРЮ. Смедерево яхача городе болх мишта бу хьажа йолавийтай металлургически комбинат. 700 эзар тоннал совгIа чон ерсдгa цо.

Смедеровски металлургически комбинат — социалистически мехкаша (СССР, Чехословаки, Польша, ГДР, Венгри) цхьан къахьегарах хьахинна тIехьале.

СУРТА ТIА: кердача комбината доменни пишк.

ТАНЮГ—ТАСС сурт.

СЕНАХ ЯЗДУ ДУНЕН ГАЗЕТАША

Доазол дехьарча прессас эгара дикагIа гургболча моттигашка арабоах КПСС ЦК Генеральни секретарь Л. И. Брежнев, доттагIален визитагIа Югославе вахарах боля хоам, цу событе боккха лоархIам хилар белгалдоаккх. Белгалдоакх Белграде баха нах безаме, дог раьза Л. И. Брежнев-на накъабахар.

Газеташа шерра ювц аэродроме Л. И. Брежневеи Иосип Броз Титоси яь выступленеш, СФРЮ Президента, СКЮ Председатела КПСС ЦК Генеральни секретара сийна сайрийна шу оттадаьча цар даь къамаьлаш. Из деш дунен кепайоазоно къаьстта белгалдоах шин мехка юкъера доттагIал «шерачен чIоагIачен лардаш тIа» латт аьнна Л. И. Брежнева дешаш, хIаьта иштта дIадоладаьча вIаши дагадаларо Советски Союзан Югославенеи юкъерча гIулакхий дерригача доакъошка дIахо дIахьалхашка дахара новкъостал дергхиларах, дунен халкъашта юкъера кхерамзле чIоагIъяра хьакъехьа цхьана болх бара эша керда торонаш гучайоахаргхиларах тешаш по аьннар. Белгальвккхай Иосип Брос Титос даьча къамаьла юкъера Советски Союзаца доттагIлеш, массе оагIорахьара чIоагIа стабильни гIулакхаш леладе Югославе халкъашта правительстванеи ловш дувца моттиг.

Л. И. Брежнев Югославе вахарца ювзаенна йола материалаш «ВIаши дагабовларо новкъостал дергда доттагIал чIоагIдара», «Юххьанцара контакташ чIоагIа я» аьнна керте а яздаь араьхай чехословацки газеташа.

ГДР-а таханарча газетий статьяшта керте яздаьд «Белграде безаме тIаэцар», «Керттера дешаш дувцар», «СССР-ая СФРЮ-и юкъера контакташ пайдане а хиланза яргIоаташ а я». аьнна.

Цу тайпара хьалхарча оагIонаш тIарча статьяшта керте яздаьд кхыча вежарашха долча социалистически мехкий газеташа а.

Парижски «Юманите» хьалхарча оагIон тIа доккха керте яздаьд «Брежневеи Титоси йоах вIаши юкъе леладу гIулакхаш чIоагIде кийча да» аьнна.

Доазол дехьарча кепайоазоно чIоагIа дIахо ювц КПСС ЦК Генеральни секретарь Л. И. Брежнев ФРГ Федеральни канцлер В. Брандти Крыме вIашагIкхетара итогаш. Цунца дувзаденна дуккхача обозревателаша белгалдоакх парте XXIV-ча съезде Л. И. Брежнева яьча КПСС ЦК Отчетни доклада тIа оттаь араьхарча политика программа Советски Союзо хадданза доккхача дипломатически хьинарца кхоачашъеш хилар.

«Москва машаре йолаяларах» язду цунца дувзаденна тахан «Вашингтон пост» яхача газето. «Нью-Йорк таймсо» белгалдоакх «Крыме вIашагIкхетара итогашта общественноста боккха теркам тIабахийтар».

Нью-Йоркера деча хоамаш тIа газеташа дувц ООН Генеральни Ассамблея XXIV-ча сессе балха хьалхарча деноех. Цу темагIа язъяьча дуккхача корреспонденцеш тIеи комментареш тIеи белгалдоакх машари кхерамзлеи лораяра гIулакхa Ассамблея хIанзара сесси доккха хIама де дезаш хилар. Цунца дувзаденна боккха лоархIам бу советски инициатива —терз дIададккхара хьакъехьара дерригдунен конференци гулъярах йолча предложене.

Польски «Глос праце» денна йолча комментаре тIа дувц Европа кхерамзлени вIаши гIулакхаш леладареи хьакъехьара польски общественни комитет хьярах лаьца. «Европерча хIанзар ча политически хьала майоаггIара я» из событи йоах газето, Кхерамзлени вIаши гIулакхаш леладареи Европа юкъара совещани йиза яргIоацаш хилар хьалха цIаккха ца хиннача тайпара актуальни отташ да. йоах газето.

(ТАСС).

РАЙОННИ ХЬАЖАР

Района ерригача культура учрежденешка дуккхача хана деза кийчо яьяр цу денна. ХIара учреждене творчески коллективо шоашта мел могар даьдар художественни самодеятельноста районни фестивале дикагIа йолча, кIоартгача уйлаица оттаьча программаца выступлени яра. Цу гIулакха юкъеэзабар дуккхача культура учрежденеша катий нах, мехкарий, интеллигенци. Цу дерригача гIулакхаша торо хилийтар фестиваль хулача дийнахь дукха нах вIашагIтоха, юххьанца сцена тIа баьннараштa юкъера керда талантащ гучаяха.

Дукха яр белгалъе мегаргйола номераш. Масала хьаэцаргья вай Курчалоевски культура ЦIен коллектив. Цар хьеккхача программа мах ходадабара эгара лоархIамегIа бола хьоккхам бар зрителаша дийтта тIоараш. Бакъда, ерригача программана юкъера а белгалъяха езаш дукха номераш я. Гулбеннараша чIоагIа хоза хеташ тIаийцар «ВIашагIкъастар» яха Косумов Бадруддина даьккха илли. Хозадар дезаш хиларах тарра, дикача оазаца, боккхача безамца даьхар цо иллеш. Илли хоза аларал совгIа, иллей дунен чу вуг цо ладувгIар.

«Баркал хилда хьона, нана, иразерча вахара со кхеярах!». Иштта ба Такалашева Айзана яздаьча илле чулоацам. Авторо из илли яьхар Ленина цIерагIча колхоза хьалха латтача звено кулгалхо йолча ший наьнах йолча дегаондалца, сийрдача вахарах болча тешамца, хIара советски сага сийлахьча декхарех йолча уйлаица.

Цамаев Iийса хIанз практикагIа ва Курчалоерча культура ЦIагIа. Культпросветучилище дешаш вола из дипломни болх язбеш ва. Цунцара ший артIанара произведени хьекхар цо — Такалашева Айзаца шинне цхьана ду халхар. Зрителаша дIаьхдаь детта тIоараш дар цу номера баь мах. Иштта безамца тIаийцар зале гулбеннараша «Хьаста йисте» яха инсценированни илли а. Из даьккхар а Айзан яр.

ДIаьхдаь тIоараш детташ тIаийцар зале вIашагIкхийттараша гIишлон-материалийи гIишлонидустреи «Вега» яха эстрадно-инструментальни ансамбла выступлени а. Къаьстта ала деза «Океан» яхача а, кхыча а эстрадно-музыкальни пьесаех. Ансамбло ше кийчъяьяр уж. ХIаьта гуш а дар из болх йоккхача говзалца баь хилар. Лакха мах бир иштта Дремлюгина Аллас даьхача эрсий халкъа иллей а. Ала деза комбината кагирхоша кийчъяь ерригa программа дика хилар, сценически нийса оттаяь хилар. Иштта толам баккха карагIдалар доккха гIулакх да, предприяте художественни самодеятельноста коллектив хIанзза мара вIашагIйоллаиза хилча хIаьта а.

«Волгоградская березка» яхача иллеца дIайолайир шоай программа Аргунерча дулхакомбината художественни самодеятельноста коллективо. Салистка Семенюковас даьккха из а. «Безам лел» яха а иллеш шоаш дика декарга хьежжа тIаийцар зрителаша. Къаьстта езаелар царна Семенюковай, Жестовай, Луганскаяй трио. Комбината хьекхача концерта дIоаххал коллектива «балха» а наьха теркама а юкъмоттиге вар аккордионист Козлов Владимир Антонович, опыт а говзал а йола музыкант а организатор а хиларах тарра. Массанена дезаделар ше пандар а локхаш даьхача иллеица, частушкашца цо дакъа лацар.

Бакъда цу тайпара оалилга яц кхыча дуккхача коллективай концертни программаех. Шоай торонашка хьежжа яцар Аллероерча юрта клуба художественни самодеятельноста хьекха дукхагIа йола номераш. Программана юкъе халхараш вIалла да а дацар.

Иштта «сиха» кийчъяь яр БIачи-Юртарча культура ЦIен художественни самодеятельноста программа а. Программана юкъе къаьст-къаьста дика номераш хиннаяле а, цхьа лостам болаш яцар из, таханарча вахаро дIадехарашка хьежжа оттаьяцар.

Эгара вогIа яр Герменчукерча культура ЦIен коллектива выступленеш. Концертни группана юкъе яцар цхьаккха а кхалсаг. Репертуар эсала яр. Уж санна дола кхоачамбоацараш ла хала да, цу юрта талант йола кагирхой дукха болга ховш хилча. Масала, хьаэцаргва вай Парзукаев ШаIран. ТIехьаленга дог доахилга йолаш вола илланч, халхархо, музыкант ва из. Оаз хоза йолаш, артистически говзал йолаш ва.

Цу дерригача гIулакхаша гучадаьккхар культурно-массови балха юкъе дукха кхоачамбоацараш хилар. Хьажал шоаш. Районерча вурийтта культура учрежденей коллективаех бархIе мара дакъа лацанзар районни фестивале. Цул совгIа цхьаккха а художественни самодеятельноста коллектив яц дика конферансье волаш. Цу гIулакхаша дIадех района культура отделе лаьрххIа йола творчески совет вIашагIйоллар. Цо торо хулийтаргья художественни самодеятельноста коллективай номераш сцена тIа яхале йийца а йийца могае, е репертуара юкъера яха.

Фестивалах боккха пайда баьннаб. Опыт дIа-юха эца, торо хилийтай. Фестивале дакъа лаьцача коллективаех дикагIа лаьрхIай Курчалоерча культура ЦIен, гIишлон-материалийи гIишлониндустреи Аргунски комбината, Аргунерча дулхакомбината художественни самодеятельноста коллективаш. Царна хьожайир жюре хьалхара кхо моттиг.

С. ШАИПОВ,
Шаьла района культура отдела инспектор.

ТАХАНИ КХОАНЕИ ХУРГДА

25 СЕНТЯБРЬ

В. И. Ленина цIерагIара майда. 18.00. Концерт (грамзапись). 19.00. В. И. Ленина цIерагIарча культура Дворецa духовой оркестра концерт. 20.30. Кинофильмаш.

С. М. Кирова цIерагIара парк. Музыкальни эстрада. 18.00. «Ардека са илли» яха концерт. 19.00. МВД клуба художественни самодеятельноста коллектива концерт. 19.00. «Европера кхерамален цу гIулакха СССР лоаца дакъеи» яха лекци. 20.00. «Шун шоай волча корреспондентагара» яха кинофильм.

В. И. Ленина цIерагIара культура Дворец. 17.00. Духовой оркестра концерт. Баьццара театр. 18.00. «Страна пионерия» яха школьни журнал. 18.00. «Машенашъерий Ди» яха беседа. 20.00. Кагирхой салаIара сайре.

Химикий культура Дворец. 11.30. «Бус а дийнахь а ма ловза цIераца» яха утренник. 16.00. Нохч-ГIалгIай АССР композиторий ашараш». 19.00. Юриста консультаци. 20.00. «Общественна дукхаьалара явленеши уж дIаяхара дола гIулакхаш» яха лекци. 20.30. Кагирхой салаIара сайре. 19.30. Барзкъий моделей демонстраци хургъя.

«Красный молот» завода культура Дворец. 16.00. «Красный молот» завода 75 шу дизара хетадаь цIей.

КИМ цIерагIара клуб. 17.00. «Пятилетка гIа боах мехка гIолла» яха кинопанорама. 20.00. Кагирхой салаIара сайре.

Пролетбата цIерагIара культура ЦIа. 17.00. Духовой оркестр. 20.00. Кагирхой салаIара сайре.

26 СЕНТЯБРЬ

В. И. Ленина цIерагIара майда. 18.00. «МаршабоагIалба турпалий мохк» яха концерт. 19.00. Химикий культура Дворецa духовой оркестра концерт. 20.30. Кинофильмаш хьокхаргда.

АЗЕРБАЙДЖАНСКИ ССР. «Южгазпромстрой» яхача Ростовски объединене СУ-5 коллективо Иран—СССР яхача газопровода тIехьара 85 километр хулача участке турбаш яхка йолаьй. ГIишлошъераш тIехбовла безаргба азербайджански субтропикех, 10 километр хулача лоаман даькъ тIа подвесни а хих, орех, водохранилищех чакхйоахаш а йилла езаш я. Кердача дине торо хулийтаргья хIара дийнахьи буси 8 миллион кубометр ирански газ Закавказьерча, республикашка кхачийта.

СУРТА ТIА: газопровод юллаш латт.

Н. ИГНАТЬЕВА сурт.
ТАСС фотохроника.

ХАОТТАМ

Тахан хувцалуш кхоаленаш а йолаш, дукхагIча даькъе йоачан йоацаш, малхбоалера лаьгIо, гIаьххьача боарамга кхоачаш мух а хьекхаш, фецара температура республике гIолла 18—23, Грозне 20—22 градус йIовхал а йолаш ха отта тарлу. ДIахорча шин дени шин буси хувцалуш кхоаленаш а йолаш, цхьаццайолча моттигашка дохк а отташ, малхбоалера лаьгIо, тIаккха боарамагIа мух а хьекхаш, фецара температура бийсан 10—15, дийнахь 19—24 градус йIовхал а йолаш ха отта мег.

Метеостанци.

Редактора зам.
А. А. МЯКИЕВ.

КПСС XXIV СЪЕЗДА РЕШЕНЕШ КIОАРГГА IОМАЯРА

Партийни образоване системе дешара шу дIадоладаларга

(Инстедоалар. Долалур 2-ча оагIо тIа).

Дешара кердача шера марксистско-ленински дешара системе экономически образовани шеръеши эргаьккха тоаешн болх бергба дIахо. «Къахьегамхой экономически образовани тоаярах» болча КПСС ЦК соцам тIа къоастадаьд партийнни профсоюзни организацей а боахама органий а балха цу лоархIамерча лостамера декхараши перспективаши. Хьалхле лелаеча кадрайи халкъа боахама специалистийи теркам гIабохийт парте экономически теории экономически политикаи, вай ханарча Iилман производствана доал дара практикаи проблемашта, наха кхетам баларен вIашагIтохареи методаш эргаьха тоаяра. Бакъахьа хургда болхлошка, коллективашка, гIулакхерча нахага парте экономически политика, экономически знаней лардаш, къахьегами производствои Iилманца вIаштIехьйоаккхилга, предприятешка, гIишлошъеча, колхозашка, совхозашка беча экономически балха практика дешаш Iомадайтача.

Экономически образовани чаккхъяккхара бола министерствай, ведомствай, боахама кулгалхой бехктоккхам лакхбу. Хьаянза яргьяц экономически дешара дифференцированни система предприятей, халкъа боахама доакъой специфика, къахьегамхой тайп-тайпарча категорей къахьегама характера лоархIам а беш, хиланза даргдоаца хьалаш Iалашде, дешара база чIоагIъе еза.

Экономически образовани къахьегамхой Iилма мировоззрении политически сакхетами хьахилара хьакъехьа партийни организацеша беча балха лоархIаме лостам ба. Цу хана чухь из боахам социалистически лелабара практика царна Iомаяра форма а я. Цудухьа, экономически дешара мировоззренчески, теоретически лостам дIахо а хьош кIоарг а беш, из айхкагIа вIашагIтоха деза производство дегIаахара хаьдда дола декхараш къоастадарца. ЛоархIаме да общественни производства эффективность лакхъяра, халкъа боахама дерригача доакъошта интенсификаци яра, экономикана доал дара система эргаьккха тоаяра лоархIами чаькъаши коммунисташта дика довзаш хилар. Къахьегамхой овлангара хьашташ дувца парте экономически программа кIоаргга йовзар социалистически строях доакха Iалальмате доккхий низаш болх бе доладалийтара лоархIаме фактор я.

Боккха теркам тIабахийта боагIа шоашта чухь 2,5 миллион саг дешаш волча, хIанз 80 эзар йолча коммунистически къахьегама школашта. Уж школаш дикагIа йолча производственни опыта, къахьегамхошта юкъе беча массово-политически балха, уж социалистически яхьан къахьегамца коммунистически гIулакх долаш хилара тIехьарча боламаи юкъеозара эффективни форма а хинна дIаэттай. Партийни, профсоюзни организацеш, министерстваш, предприятей кулгалхой декхарийла ба школай болх тоабергбола гIулакхаш де, цар чу бола болхлойи колхозхойи дукхагIа хилийта, халкъа боахама доакъой башхалоний лоархIам а беш дешара программаши дешара-методически пособеши оттае, къоаста а баь, пропагандисташ Iомабе.

Коммунистически кхетам луча боккха ба социалистически яхьа лоархIам. Парте Центральни Комитета аьннад социалистически яхь вIаштIехьйоаккхилга тоаданза даргдац. Из тIаерзае еза дIахо а дукхача наьха творчески хьинар къахьегама овсарлеи производства эффективности лакхъе тIадерзадара, къахьегамцара моральни стимулаш дегIайоалаяра. ХIанзарча хьалашка социалистически яхьа лоархIама башхалонаш, декхарш кIоаргга гучадахар, къахьегамхой тIа-тIа дукхагIа цунна юкъеозар хIанз партийни организацей политически кхетам баларен балха лоархIаме звено я.

Партийни организацеш, декхарийла я интеллигенцена политически кхетам балара дешаш хадданза а квалифицированни а кхоачашде, марксизма-ленинизма даькъера знанеш кIоаргьяран шеръяран цунна новкъостал де, хIанзара общественни вахар дегIаахара тенденцешка нийса никъ лоацаргболаш съезда материалаши решенеши кIоаргга Iомае. ДIадахача шера 4,2 миллион совгIа саг — Iилмахой, халкъа боахама специалисташ, просвещене, унахцIено лораяра, культура болхлой — дешаш хилар теоретически семинарашка. Цул совгIа царех аханел дукхагIбараша Iомайир ленински произведенеш, экономически теори.

Iилман учреждней болхлоша, творчески интеллигенце боккхача безамца Iомаю Iилма-технически революце, хIама довзара марксистско-ленински теоре, Iилма тохкам бара методологе, философски социально-экономически проблемаш. Цу проблемашцара безам дегIабоалабанзеи кхоачашбанзеи баргбац, хIана аьлча социализманеи капитализманеи юкъерча хIанзарча идейно-теоретически къовсама керте латт уж. Коммунизма тIехьа советски халкъо лоаттабеча юкъарча къовсаме интеллигенце лоархIами бехктоккхами лакхбаро дIадех цун актуальни экономически, социально-политически, идеологически проблемаш кIоаргга Iомаяр, парте политика кхоачашъеча юкъе цо хьинаре дакъа лацар.

Укх тIеххьарча шерашка партийни организацеша дукхагIа теркам тIабохийт комсомольски политически дешара. Керда дешара шу тIакхоачаш парте съезда материалаш юкъе а хургйолаш дешара пособеш хьадара конкурс йир, дешара программаш оттаяьй, уж Iомаяра гIулакх тоадеш да. ДукхагIа хиннаб В. И. Ленина биографи, КПСС истори, парте экономически политика Iомаеш бола комсомольцаш, кагирхой. Толамца дегIайоагIа кагирхошта идейни кхетам балара пайдане йола дукхха нах юкъе бола формаш — ленински зачеташ, ленински урокаш. Комсомольски политически кружокашка дешара шу дIадолалу КПСС XXIV-ча съезда материалех лаьца ленински урок ярца.

Кагирхой марксистско-ленински мировоззрени хьахилара, цар классовой сакхетам, коммунистически нравственность, парте политика кхоачашъеча доккха хьинар хургдолаш кхетам балара болх тIехьа тIайоагIача хана а партийни организацей лоархIам бола декхар хургда.

Партийни дешара эффективность лакхъяр партийни организацей хIара денна дола декхар да. Политически дешар дикагIа хилийтара, цуп чулоацамен хьабоалача пайдани дешашта, коммунизм хьалъяра наьха къахьегама а общественни а балха хаьдда долча декхаращцара цун бувзам чIоагIбара теркам тIабахийта беза.

Коммунистий марксистско-ленински образоване декхараш толамца кхоачашдар, занятей эффективность лакхъяр хадданза дувзаденна да пропагандисташ хоржилгеи Iомабелгеи тоадарца, цар теоретически знанейи методически говзалеи боарам лакхбарца.

ХIанз пропагандистски болх беш теоретически кийчвенна, политически вазза 1 миллиони 100 эзари коммунист ва. Вай парте боккха мах бу цар балха. «Партийни организацеша, — йоах КПСС XXIV-ча съезда резолюце тIа, — хадданза йоакхо е еза пропагандистий кадрай, цар эффективно болх бара эша хьалаш хьадара».

Пропагандисташ теоретически дикагIа кийчбара хадданза е еза шоаш пайдане хилар практически хьахьекха йола актуальни теоретически дешай хьакъехьара конференцеш, Iилмахошца тематически вIашагIкхетараш, семинарашка дешаш коллективно дувцилга, дискуссеш — эгара чоалханеи политически ирагIеи дола дешаш кIоаргга кхедатайтара новкъостал ду, занятешца творчески гIулакх леладе Iомаву ерригa формаш.

В. И. Ленина пропагандистеи агитатореи балхах искусство лоархIаш хиннай. Из искусство караерзаяр пропагандисташ методически кийчбара керттера чулоацам а хинна дIаотта деза.

Марксистско-ленински дешара хьалхле лелаелга эргадаьккха тоа а деш, партийни организацеш декхарийла я коммунисташкара дIадехар лакхде, цар хадданза политически образовани лакхъергйолаш, общественни процессаши явленеши нийса, партийни позицеш тIара кхетаергйолаш гIулакхаца новкъостал де. ШерагIа пайда эша боагIа шоаш дика хилар хьахьекхача методех: актуальни дешай хьакъехьарча коллективни, вIаши беседаш ярах, теоретически Iилма-практически конференцеех, докладаши рефераташи кийчъярах а ювцарах а, дипломней защитах, курсовой балхаш кхоачашдарах, практически заданеех. Дешара составной дакъа, дешар дIахо хьолга хила деза къахьегамхошта юкъе коммунисташа беча пропагандистски массаве-политически балхах.

Съезда решенеш дIайовзийтача, коммунистий марксистско-ленински образованена юкъе, къахьегамхошта экономически кхетам луча, пропагандистски дика опыт вIашагIтохача а дIайоаржаеча а боккха лоархIам болаш я издательстваш, газеташ, журналаш, телевидени, радио.

КПСС XXIV-ча съезда документаш арадаьхад СССР халкъий меттала 20 миллион совгIа экземпляр а йолаш. Керда дешара шу долалуш Политиздато, «Мысль» яхача издательствас арахецаргда 37 цIи йола учебникаш, хрестоматеш, методически гойтарея пособеш. ДешабагIарашка кхоачаргья керда араьккха В. И. Ленина биографи, Советски Союза Коммунистически парте истори, политэкономе книжкаш, царца «Экономически знаней лардаш». Кепа а теха керда арадаьннад «Iилма коммунизма лардаш», «Iилма коммунизма юххьанцара курс», «Парте вахара лардаш», кхыдараш. «Коммунист», «Политическое самообразование», «Вопросы экономики», «Вопросы философии», «Плановое хозяйство» яхача общественно-политически журналаша, хIаьта иштта «Экономическая газета» арайоахаргья семинарашка дешашбараштa долча новкъостала йола теоретически статьяши консультацеши. Центральни телевидене гIолла кийчъеш я «Миллионий университет» яхача рубрикагIа йола лекцейи консультацейи цикл. Центральни газеташа хан-ханнахьа арайоахаргья теоретически статьяш. Пропагандан массовой информацеи ерригача средствай болхлой, керттера декхар да КПСС XXIV-ча съезда решеней чулсацам, исторически лоархIам кIоаргга гучабаккхар, тешаргволаш, кхетаргволаш, къаьгга болх бар.

Коммунисташта, берригача къахьегамхошта идейни кхетам баларца дувзаденна мел дар партийни организацеша хадданза чIоагIа теркам тIабохийташ хила деза. ХьатIадоагIа дешара шу къахьегамхошта марксистско-ленински образовани ялара, нийслагIча пятилетка заданеш. КПСС XXIV-ча съезда решенеш кхоачашъяра уж оарцагIбахара керда бехктоккхаме ха я. ХIанз уж декхараш кхоачашдара тIабохийт ерригача партийни организацейна.

ХЬАЖА, ЛАДУВГIА

25 сентябрь
ТЕЛЕВИДЕНИ

10.45 — «УнахцIено. Iилман-популярни программа. 11.15 — «Венгерски иллей оазаш». Музыкальни композици. 11.50 — «Прогресс» Интервизиони журнал. 12.20 — Кишиневера халхарий шоллагIа йола Ерригсоюзни фестиваль. 13.20 — Хозача дунен тIа. 14.10 — Бераштa. Мультфильм. 14.30 — Центральни Iилман-технически библиотека 50 шу дизарга. 14.55 — Хьайбай дунен тIа. 16.00 — «Целийн» гIишлош хьалъечара цIавеча. 16.25 — Документальни фильм. 16.45 — Дунен халкъашта юкъера обозрени (гIалгIай меттала). 17.00 — Социалистически яхье хьалхалаттараштa дола концерт (гIалгIай меттала). 17.30 — Ирландера баррикадаш (шоллагIа передача). 18.05 — Адриатика кубок яккха дунен халкъашта юкъера турнир. Советски Союз — Венгри. 18.30 — «ХIара сарахьа II сахьат дьльча» яха художественни фильм. 19.50 — Шоана бераш. 20.00 — Иллейи халхареи Нохч-ГIалгIай Паччахьалкхен ансамбла концерт. 21.00 — «Ха» Информационни программа. 21.30 — «Альбатроса тIеххьара рейс» яха телевизионни дуккхача серийни художественни фильма премьера (йиълагIа сери). 20.40 — Музыкальни орбита тIа. Апширона иллеш.

РАДИО

6.30 — «Юрта. Iуйре» (нохчий меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Хаоттами музыкальни антракти. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.28 — «Сердало» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Передачай программа. 8.25 — «Къонал» (эрсий меттала). 9.00 — Москва. 15.15 — Передачай программа. 15.20 — Концерт (эрсий меттала). 16.00 — «Кавказа Iуйре» яха радиожурнал. 17.00 — Москва. 18.30 — «Школьни глобус» яха радиовыпуск. 19.00 — Москва.

26 сентябрь
ТЕЛЕВИДЕНИ

10.00 — Музыкальни киоск. 10.30 — Телевизионни календарь. Тахан машенаш хьаечун ди да. 11.00 — Берашта. «Хоза хьу» яха телевизионни фильм. 11.30 — Берашта. «Хьазилгий истори». Мультфильм. 12.00 — Сийрда парус. ЙоккхагIа йолча классашка деша багIараштa йола передача. 12.50 — Дешархошта. «ТIехьара тIаьхьенга мух», «Сийна оалхазар» яха художественни фильмаш. 14.10 — КПСС XXIV съезда соцамаш кхоачашде. Кхомбараи лорадараи тIехьа комсомольцаш (гIалгIай меттала). 14.30 — «Малча наьха хор» яха а «Лом» яха а телевизионни художественни фильмаш. 15.10 — Юрта къахьегамхой. 15.40 — «Аргун» яхача альманаха обзор (нохчий меттала). 16.00 — Киножурнал. 16.16 Йоазонхочун трибуна. Ведзижева выступлени (гIалгIай меттала). 16.30 — Центральни телевидене передача. 16.45 — «Хозле са республика». Халкъа творчества телевизионни фестиваль. Гудермесски район. 17.30 — Дунен халкъашта юкъера панорама. 18.00 — Кердадараш. 18.05 — Центральни телевидене передача. 18.20 — Къонал эфире я. 19.20 — Кагирхошта йола программа (нохчий меттала). 20.00 — Шоана бераш. 20.30 — «Красный молот» завода 75 шу да. 21.10 — Машенаш хьаераштa дола концерт. 22.15 — Кинонкъбархой клуб.

РАДИО
МАШЕНАШ ХЬАЕЧУН ДИ

6.30 — Лаьттара лар. 6.40 — Ашараш. 6.45 — Хоамаш. 7.55 — Хаоттамн, музыкальни антракти. 7.00 — Москва. 7.10 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.20 — «Ленинан некъ» газета обзор. 7.30 — Передачай программа. 7.40 — Москва. 8.15 — Къона тIехье (нохчий меттала). 8.30 — Шоана дукхаезача ашарий концерт. 9.00 — Москва. 15.15 — Передачай программа. 15.20 — «Со поэт ва» яха литературни передача (нохчий меттала). 15.40 — «Машенаш хьаечун Денна хетаяь передача (эрсий меттала). 15.55 — Машенаш хьаераштa дола концерт (эрсий меттала). 16.25 — Къаьнача Iаббаса деладаьраш Ведзижева лоаца дувцараш (гIалгIай меттала). 16.45 — «Къона тIехье» (гIалгIай меттала). 18.00 — Москва. 18.30 — «Безза йиъ «Iорит» яха Берсанов Хож-Аьхмаден, «Шаьрмата Мухи». яха Костоев Iалиханен дувцараш (эрсий меттала). 19.00 Москва.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина улица, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-98; редактора зам.—3-39-11; бехктоккхама секретара — 3-34-38; партийни вахареи, культуреи, промышленностен отделий — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделеи бухгалтереи — 2-60-71.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революце проспект 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-98; зам редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни, культуры и промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства—3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

СФ05209.

Заказ № 9058.